Zesde Jaargang, Nummer 2 Verschijnt vierwekeliks 10 Februarie 1934

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Sekretariaat en Administratie van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. Postgiro Amsterdam No. 144698. Gem. Giro A'dam F 930 In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 4100 eksemplaren.

Raporto pri la Federacio en la jaro 1933

ENKONDUKO.

Ĉar la redaktoro en sekvonta numero skribos nederlandlingvan rerigardon pri la pasinta jaro, ni nun rezignis je tio, ankaŭ ĉar la ĉiam pli kreskanta laboro en regule kreskanta organizo postulas pli ampleksan raporton.
Ni do ĉi sube nur priskribas la faritan laboron de la Federacio-estraro en la pasinta jaro. La financaj raportoj aperas aparte, nome tiu de la Fed.-kasisto en la nuna kaj pri la Libro-Servo en la marta numero de nia gazeto.

LA INTERNA FORTO DE LA FEDERACIO.

En periodo de nigra krizo, dum kiam la senlaboreco furiozas en niaj vicoj kaj akra dissplitiĝo pelas la proletaron en skismojn, dum kiam en la tuta mondo atako post atako estas entreprenata kontraŭ la laboristaron (inter si batalantan), la federacio kreskis. Sub malfacilaj cirkonstancoj kaj venkante multajn malfacilajojn ĝi plenumis sian taskon. Fortiga estas la kresko konsiderante ĉi ĉion.

Fondiĝis novaj sekcioj en: Alkmaar, A'dam XII, XVI kaj XVII, Bautsch-Terwinselen, Boom, Broek in Waterland, Deurne, Grouw, Hago V, Haarlem II, Huizen, Ostende, Purmerend, R'dam V, VI, VII, VIII kaj Zeist. Do entute 19. (Ni mencias Hago V kun rezervo pro la fakto ke ĝia aliĝo pro internaj malfacilajoj eble ne povas realiĝi).

Membronombro.
Fine de la jaro 1932 ni nombris **62** sekciojn, fine de ĉi jaro **81.**
La nombro de la anoj en la sekcioj kreskis per 390 ĝis 2193, (antaŭan jaron estis 1805); de la ĝeneralaj membroj per 13 ĝis 82, (antaŭan jaron estis 69); (kelkaj ĝeneralaj membroj fondis novan sekcion aŭ aliĝis al iu sekcio), simpatiantaj membroj malkreskis per 42 ĝis 26 (a. j. estis 68) kaj la simp. org. malkreskis per 3 ĝis 20 (a. j. estis 23).

Entute **la membronombro kreskis per** 356 ĝis2321.
Sendube nombro, kiu ĝojigas nin sed samtempe instigas nin koncentrigi niajn fortojn por ke estonte ni sukcesu arigi pli da novaj batalantoj por nia ideo: esperantigi la laboristaron por la servo de tutmonda movado proleta. Por kompari nian kreskadon sekvas jenaj ciferoj:

Fine de 1933 la membronombro estas 2321
„ „ 1932 „ „ estis 1965
„ „ 1931 „ „ „ 1561
„ „ 1930 „ „ „ 1133
„ „ 1929 „ „ „ 450
„ „ 1928 „ „ „ 166
„ „ 1927 „ „ „ 75

Raportinte pri la nigra periodo en kiu ni devas labori kaj batali por nia movado kaj per ĝi montrante, ke la kerno de nia Federacio kapablas akcepti la batojn de ĝi, ni tamen ne povas ne atentigi vin pri la konstato, ke la aliĝo de proksimume 800 novaj anoj rekrutigitaj el la kursoj fakte nur rezultis pligrandiĝon de la membronombro per 356. La antaŭan jaron la kresko estis 404. Tio sendube estas grave influata de la nigra periodo sed tamen tio igas nin direkti nian atenton al tiu flanko. Ĉu ne eblas forigi la barojn, kiuj malebligas daŭran aliĝon de la rekrutigitaj novaliĝintoj? En ĉiuj rondoj ĉu esperantista, ĉu neesperantista ni trovas la samon nuntempe. Kaj precipe en nia movado kiu postulas multon de niaj anoj ni povas konstati, ke tio estas sentata. Pri tio atestas L. E. en kiu daŭre aperis tiurilataj konsideroj, konsiloj, ktp. Ĉiu sekcio en propra rondo severe esploru tion.

La periodo estas nigra, sed forte brilas en la interno de la Federacio la verda stelo, kiu sendube iam ludos gravegan rolon en la batalo de la proletaro. Ne laciĝu plifortigi nian federacion spite konfuziga krizo, kiu efikas skismige kaj dissplitige. La interna forto de la federacio ebligas al ni konstrue labori, tio sendube instigas nin daŭrigi.... obstine kaj insiste.

LA FEDERACIA KONSILANTARO.

La federacia konsilantaro, kiu konsistas el reprezentantoj de la prov. distriktoj, kiuj ĉiuj por tio elektas unu konsilantaranon, kunvenis 2 fojojn. Ĉi tiu instanco estas la rekta interligilo inter la provincaj distriktoj kaj la estraro. La konsilantaro funkcias kiel kompletiga estraro. La plej gravaj internaj problemoj, tiel en la fed.-estraro kiel en la ĝeneralaj aranĝoj estas pritraktataj en la konsilantaraj kunvenoj. Tio donas certan bazon por la necesaj laboroj kaj direktas la konsiderojn de la fed.-estraro. Per ĝi ni havas la kontakton kun la tuta regiono. Principaj konsideroj pri agado de la federacio laŭ starpunkta flanko trovas solvon en la konsilantaraj kunvenoj.
Malgraŭ ke ĝi ekzistas fakte ankoraŭ tre mallonge, ĝi tamen jam montras sian neceson kaj la federacia estraro submetis al ĝiaj konkludoj la konjektojn por la estanta kaj estonta laboroj.
La vojaĝelspezoj de la konsilantaranoj estas pagataj el la federacia kaso. Precipe la Libro-Servo ebligas tion. Ĉar ĝi jam estas kaj sendube estos grava instanco, ni ne povas ne instigi vin doni viajn fortojn kaj laboremon al ĝi. Tiel ni povas certigi al ni la eblon por daŭriga konstruado favore al nia Federacio. Necesas, ke ĉiu prov. distrikto certigas sin pri reprezentado en la kunvenoj. Estas nepardonebla eraro, kiam en konsilantara kunveno ne ĉeestas iu reprezentanta konsilantarano el kiu ajn prov. distrikto. La federacia estraro faras sian eblon por certigi ĉeeston de ĉiuj konsilantaranoj. Nepre do ĉiu konsiderante ĉi tiun gravan flankon, severe kontrolu, ke en tiuj kunvenoj estu reprezentata la koncerna provinca distrikto. La F. K. ekfunkciis, ni sukcesigu, ke ĝi okupu la lokon, kiu estas destinita al ĝi.

LA PROVINCAJ DISTRIKTOJ.

En la antaŭa jaro ekfunciis la provincaj distriktoj kaj kiam ni en la pasinta raporto esprimis la kialojn de ĝia starigo, tiam ni nun povas raporti pri funkciantaj distriktoj, kiuj pli malpli montris sukcesan agadon. En la pasinta jaro ni povis konstati, ke la plej grandaj distriktoj jam sukcesis aranĝi fruktedonan laboron. Tamen la malfortaj distriktoj ankoraŭ baraktas en diversaj malfacilaj cirkonstancoj; manko da mono, manko da laborkapablaj gekdoj. Estas kompreneble, ke la fed.-estraro atentis tiun flankon kaj se necese helpis. Ankaŭ per bone funkciigi la distriktojn montriĝis necese mone kaj per prop. materialo subteni.
Menciindaj estas la laboroj de diversaj distriktaj estraroj, kiuj sukcesis en tiu mallonga tempo, sub tre malfacilaj cirkonstancoj fari gravan porpropagandan laboron. La praktiko montras, ke la starigo de la distriktoj estis bona organiza faro, kaj ili formas necesan radon en la aparato de nia federacio.

NIAJ KURSOJ.

4250 kursanojn ni enskribis!

La materialo per kiu ni en la estonto devas plifortigi nian movadôn ni trovas en la kursoj. Niaj kursoj estas do grava flanko de nia movado. Ĝi alportos la fruktojn. Ĉu la rikolto estos riĉa aŭ ĉu ĝi estas malgrasa? Tio dependas de diversaj cirkonstancoj kaj ne lastloke de la spirita ligo inter la kursanoj kaj la kursgvidantoj. Ĉi lastaj ja havas gravan taskon, la edukan. Montriĝas en la praktiko, ke jam miloj kaj miloj sekvis esperanto-kurson, sed relative nur malmultaj plifortigas nian movadon. Tamen ni samtempe povas konstati, ke en nia movado fakte la rikolto kompare al kursoj de diversaj instancoj estas kontentiga. Tio cetere be-

daŭrinde ne signifas, ke ni povas esti kontentaj. Male la altaj ciferoj de la kursanoj daŭre igas nin taksi tro alte pri la ĝeneralaj rezultoj. La kerno el la materialo estas relative malforta. En la pasinta sezono ni konstatis, ke el la kursanoj preskaŭ nur la triono aliĝis al nia Federacio. Ne estas esploreble, ĉu poste tiu triono restis konstanta.

Estas kompreneble, ke grave influas la krizo, sed sendube sin montras en nia movado tiom da problemoj por kontentiĝi ĉiujn, ke nur la vere obstinaj kaj insistemaj aliĝintoj restis. La lokaj cirkonstancoj influas same kiel la sfero en la sekcio. Ĉi cio havas la atenton de ĉiu aktiva ano kaj jam multaj estas la konsiloj, proponoj, projektoj, ktp. por pliboniĝi tion. Koncentriĝu la volon por plifortiĝi nian movadon, la kursoj estas gravaj por nia movado sed pli grava estas la postkursa periodo.

LA ORGANIZADO DE LA KURSOJ.

Okazis 50 ekspozicioj kaj 12 propagandaj kunvenoj; el ili rezultis 106 kursoj; anoncis sin 2600 kursanoj; ĉeestis la unuan lecionon 2450; daŭrigaj kursoj 25 kun 700 kursanoj; eksterregionaj kursoj 45 kun 800 kursanoj; 10 sekcioj okazigis porinfanajn kursojn kun 300 partoprenantoj.

Entute do 4.250 kursanoj. Ĉi statistiko tamen ne estas ĝusta pro la fakto, ke ni **ne** ricevis informojn **de ĉiujn** niaj sekcioj. La menciitaj ciferoj do raportas pri certaj nombroj.

LA GAZETARSERVO.

Nia propra Federacio-gazetarservo ekfunkciis en Marto de la pasinta jaro. Aperis entute 18 bultenoj kun entute 135 komunikoj. Plue ĝi aperigis raportojn pri la 18a kongreso de la Federacio kaj la 13a SAT-kongreso.

Tuta reto de perantoj por la gazetarservo laŭsisteme laboras por la publikigo en la gazetoj. Ni povas konstati, ke ni havis sukceson ĉe diversaj gazetoj. Precipe la lokaj gazetoj uzas nian materialon. La ĵurnaloj nur malofte kaj neregule akceptas ion. Malgraŭ eĉ perleteraj promesoj ni ne povas esti kontentaj rilate tiun flankon. Tamen kompare al antaŭaj jaroj ni povas konstati progreson. Menciindan sukceson haviĝis al si kelkaj perantoj akirinte regulan esperantan rubrikon en diversaj gazetoj. La statistiko aperanta daŭre en L. E. atestas pri tio.

Tamen tutkontentaj ni ne povas esti. Ni ne povis konstati, ke pli da aliaj komunikoj, raportoj kaj artikoloj verkitaj de niaj anoj mem estas prezentitaj. Ni nepre utiliĝu tiun gravan ilon, la gazetaron. Tie, kie oni sukcesis sisteme aranĝi tion, oni povas konstati sukceson. Bonan laboron faris la distriktoj Nrd-Holando kaj Zd-Holando. Cetere menciinda estas la laboro de kelkaj el niaj anoj en regionoj kun tre malforta movado, kie ili tamen per insisto kaj vera obstino laboras por ĝi. Nia gazetarservo estas juna kaj fakte ankoraŭ malforta, ni kune laboru por ke ĝi fariĝu influpova instanco.

LA EKZAMENA AFERO.

En la pasinta jarraporto ni skribis: „jam pasis **du** jaroj depost kiam ni turnis nin al la E.K." kaj nun fine de 1933 la afero ne jam ŝanĝiĝis. Tri jaroj da interkorespondado, da interparoloj, da kunvenado, da proponado da pena streĉado; tri jaroj da temporabo ne sufiĉis por trovi bazon por komuna laboro kun la Ekzameno-komitato de LEEN kaj NK. Nur la estraro de LEEN pledis por samrajta akcepto de la E.K. dum NK kontraŭis ĉiujn paŝojn deziritajn de la aliaj. Pli kaj pli montriĝis, ke malgraŭ la iamaj asertoj de la LEEN-estraro, la funkcianta E. K. de LEEN kaj NK sentas sin sendependa komitato. Ĉar la klopodoj ankoraŭ ne ĉesis ni daŭrigis la interrilatojn por efektiviĝi la celon: Ekzamena Komitato konsistiĝita el la landaj esp. organizoj laŭ samrajtaj direktivoj, egala bazo por ĉiuj societoj kaj respondeca al tiuj societoj.

NIA EKZAMENA KOMITATO.

Pro la seniluziiĝa interrilatado pri la E.K. de LEEN kaj NK kaj la malsukceso de niaj klopodoj al kunlaboro en ĝi laŭ egalrajteco ni stariĝis laŭ kongresdecido propran Ekzamenan Komitaton.

La antaŭpreparo bezonis multon de la komitatanoj. Serioze kaj akurate la komitato plenumis sian taskon. Ne nur laŭ organiza vidpunkto tiu nia E. K. estas modelo, sed ankaŭ laŭ lingva vidpunkto ĝi montris inklinon al pli alta nivelo. Por pli detalaj informoj vidu la raporton de la sekr. de la Ekz. Kom. en la sekvonta numero.

Plej grandparte estas uzata **Nia Lernolibro** de kdo Lem. Cetere kelkaj sekcioj uzas: „Petro"; „Dirksen"; „Benink" kaj „Blok" por la elementaj kursoj. Por la daŭrigaj kursoj estas uzataj „Nia Lernolibro";„Skriba kurso"; La Konsilanto; Fundamento de Esperanto; Fundamenta Krestomatio; Gvidilo kaj aliaj.

Sendube nia movado pli kaj pli disponas pri kapablaj kursgvidantoj. Tiun flankon nia estraro ne malatentis kaj ĝi klopodis efektiviĝi la necesajn paŝojn por pliriĉiĝi ilian studterenon. Grave valoraj por tio estas la skriba kurso de kdo Faulhaber, Gvidilo tra la Esperanto-Movado de kdo De Bruin, La Konsilanto de kdo Degenkamp kaj ne lastloke la lingva rubriko en L E gvidata de kdoj Degenkamp kaj Faulhaber. Nia Lernolibro de kdo Lem sekurigis sian lokon inter la instruiloj.

PROPAGANDO.

Alia grava flanko de nia movado estas la propagando. Estas kompreneble, ke ĝi de ĉiuj niaj instancoj, sekcioj, urbaj kaj provincaj distriktoj estas severe atentata. Almenaŭ tiel devus esti. Tamen kelkloke ni konstatis, ke oni ne utiligis ĉiajn okazojn. Ĉu laciĝo, ĉu malatento, ĉu senzorgo kelkfoje regis, aŭ ĉu ni estas tro postulemaj? Unu el la plej gravaj aranĝoj estis la eldono de nia maja numero de L. E. Ni konstatis, ke kelkaj malfortaj sekcioj streĉis plensukcese siajn fortojn por tio, sed aliflanke ni vidis, ke sekcioj preskaŭ ne partoprenis en ĝi. Tamen nia eldono en kvanto de 55.000 ekz. sukcesis. Kompare ni povas fieri pro ĉi eldono konsiderante tion, kio estas farata de aliaj esp. organizoj kaj kion ni povis atingi en la pasintaj jaroj. Tamen ĉagrenige estas, ke kelkaj sekcioj estis tiurilate preskaŭ malaktivaj. Imagiinte la rezulton atingeblan kiam ĉiuj sekcioj estus agantaj laŭ la plej aktivaj en la partopreno, ni povas esti certaj, ke la eldonkvanto certe povus superi la 100.000. Gratulon al tiuj sekcioj, kiuj per sia agado donis bonegan ekzemplon al tiuj sekcioj, kiuj malsukcesis en la partopreno. La propaganda valoro de tiuj miloj da propagandaj kajeroj certe grave apogas nin en niaj klopodoj por disvastiĝo de nia movado. Unu el la plej gravaj propagandaj iloj.

FLUGFOLIETOJ.

Ni eldonis diversspecajn flugfolietojn, nome: Karl Marx flugfolio (100.000); la flugfolieto propagandcela por la ekspozocioj kaj kursoj (76.500) kaj kvarlingvan folieton por disdoni dum la demonstracio en Antwerpen (10.000). Ni klopodis atingi per kunlaboro de la sekcioj malkaran eldonon de flugfolieto. Ĉu ni sukcesis? Nur parte kaj tute ne kontentige. Por aranĝi ion tian necesas ĉies kunlaboro. Ni tamen ne povas anonci prezon, kiu ne sufiĉus se la eldonkvanto estas tro malalta. Tiam ni riskus gravan malprofiton. Malgraŭ ke ni per L E atentigis niajn anojn pri tio, ke la prezo malaltiĝas se la eldonkvanto plialtiĝos, kelkaj sekcioj kaj distriktoj decidis mem eldoni flugfolietojn. La Fed.-estraro eldonas ĝin precipe ankaŭ por helpi la malfortajn sekciojn, kiuj nur povas mendi negravajn kvantojn kaj tamen ne malplej ili bezonas la propagandon. Kiom da flugfolioj krome de la Fed. sekcioj estas disdonataj ni do ne scias.

Ankaŭ en propagando valoras la devizo, kuna agado plifortiĝas la movadon. Sendube la fruktedona laboro sur tiu tereno estus pliefika se ĉiuj sekcioj konus sian devon. Tial laŭdon al tiuj, kiuj subtenis tiun komunan agadon.

EKSPOZICIA MATERIALO.

La statistiko de la Ekspozicia fako montras, ke en la jaro 1930 nia Federacio okazigis nur 10 ekspoziciojn, en 1931 jam 19, en 1932 ni atingis 37 kaj en 1933 la nombro altiĝis ĝis 50, ne kalkulante eĉ la ekspoziciojn, kiujn oni ne per la federacia materialo aranĝis. La propaganda sezono komenciĝis fine de aŭgusto kaj daŭris ĝis la 31a de decembro Krom tio kelkaj sekcioj uzis la materialon por kursfinaj festoj en marto kaj aprilo, en kiu lasta monato okazis ankaŭ ekspozicio en „Kweekschool voor onderwijzers" en Amsterdam.

Diversaj ekspozicioj estis aranĝitaj en kunlaboro kun „Instituto por popolklerigo", LEEN-sekcioj kaj ludo-ĝardenoj.

Same kiel pasintjare nia tuta materialo servis al 5 ekspozicioj, kies aranĝo ebligis okazigi samtempe 5 ekspoziciojn diversloke. La materialo, kiu estas regule prizorgata, kaj per novaj Esperanto-eldonaĵoj alpleniĝata, ni sukcesis interalie pliriĉiĝi per kompleta kolekto de ekzistantaj Esperanto-ŝlosiletoj. Kdo Israels donacis el sia proprajo diversajn Esperantistaĵojn en blindula skribo kaj multajn fotojn de nevidantaj Esperantistoj el diversaj kongresoj. Pri literatura parto en niaj ekspozocioj zorgis en multaj okazoj laŭ peto nia Libro-Servo.

Por faciliĝi la administradon de la Ekspozicia fako ni instigis la provincajn distriktojn al kolektado de propra ekspozicia materialo, kion ni subtenis per kolekto de Esperantaj gazetoj, gvidlibretoj, afiŝoj, glumarkoj ktp. Por sama celo ni komencis eldoni cirkulerojn, kiuj atentigas pri novaj eldonaĵoj senpage riceveblaj. Montriĝis, ke kelkaj provincaj distriktoj jam posedas sufiĉe amplekesan ekspozician materialon, al kies bonaspekta aranĝo ili dediĉas multan zorgon.

Ĝojiga estas la fakto, ke la ekspoziciantoj ne plu kontentiĝas per simpla dismeto de la materialo, kiel kutime antaŭe, sed ke ili serĉas novajn vojojn de aranĝo por veki la atenton de la publiko, kiu kutimas reagi nur al modernaj reklamiloj. Ni esperu, ke la kreskanta intereso kaj scio pri ĉio, kion la Esperanto-merkato prezentas, iniciatos niajn anojn pri pli efika kaj trafa aranĝo de la ekspozocia materialo.

En la pasinta jaro la Ekspoz. fako ricevis 456 leterojn, kartojn kaj presaĵojn, forsenditaj estis 501.

VOJAĜANTAJ BIBLIOTEKOJ.

Pri la uzado de la vojaĝantaj bibliotekoj ni povas mencii, ke la 5 skatoloj, enhavantaj po 30 librojn, preskaŭ la tutan jaron estis en la posedo de la sekcioj. Entute 10 sekcioj pruntepenis vojaĝantan bibliotekon. Same kiel en la antaŭa jaro kelkaj sekcioj petis plilongigon de la tempdaŭro kion ni grandparte povis plenumi. Kelkfoje montriĝis, ke kelkaj libroj ne sufiĉe aŭ tute ne estis legataj. Ni konkludis el tio, ke eble kelkaj el ili estis tro malfacile legeblaj pro la stilo aŭ io alia. Ni tamen neniam ricevis plendojn pri tio. Libroj, kiuj preskaŭ ne estis legataj, estas anstataŭitaj per plifacile legeblaj. La bibliotekoj ĉefe estas pliriĉigitaj per la, por recenzo de la redaktoro de L E ricevitaj libroj, ĉar laŭregulare ĉiuj recenzitaj libroj venas en la Fed.-bibliotekoj.

Se iaj libroj ne plaĉas aŭ ne estas laŭ la gusto de la leganto, oni menciu tion al ni. Malagrable estas konstati, ke kelkaj sekcioj post la uzado forgesis pleniĝi la en la skatolo troviĝantan katalogon, malgraŭ ni tion ĉiam afable petas. Tion oni de nun nepre faru antaŭ la trasendo al alia sekcio aŭ al ni. Ni bezonas ĉion por kompili plejĝustan statistikon. Ni do kalkulas je ĉies kunhelpo.

KUNLABORO KUN ALIAJ INSTANCOJ.

La IvAO interrilatis kun ni por eldoni elementan skriban kurson. Ĉar skribaj kursoj por komencantoj sen klarigoj antaŭ la mikrofono, ne povas doni kontentigan rezulton kompare al la peno, ni konsideris tiun proponon neakceptebla ĉar la VARA ne disponigas al ni sian mikrofonon por tiu celo. Ni ĉiuj konas tiun „historion de l' suferado". Ni daŭre kontaktis kun ambaŭ instancoj. La IvAO rekte ankaŭ interrilatis pri tio kun VARA. Post longdaŭra korespondado pri ĉi afero VARA konigis sian decidon, ke ĝi ne okazigos kursojn antaŭ la mikrofono. Jen la malgrasa rezulto. Tiu neklarigebla sinteno de VARA kaŭzis al ni multe da temporaba korespondado.

Antaŭ la mikrofono de la VARA paroladis kdo Krijt por propagandi por niaj kursoj. Dua parolado malsukcesis pro miskompreno de la parolanto, kiu pro tio ne ĝustatempe povis atingi la studion. Tamen montriĝis denove, ke tiaj paroladoj bone efikis.

Al la kongreso de IVV (Internacia Sindikata Federacio) ni sendis salutleteron seplingvan en kiu estas instigo al akcepto de la esperanto-propono. Instalo de ekspozicio malsukcesis, malgraŭ iama konsento pri tio, pro la fakto, ke la IVV ricevis eraran informon pri la personoj, kiuj prizorgus tion. Ni interrilatis kun IVV por forigi tiun miskomprenon. Estas kompreneble, ke ni atentas tiun flankon, ke samtendencaj kdoj laboru por oficialaj laboristaj instancoj.

KOLPORTADO.

Resume ni povas diri, ke sur la propaganda tereno ankoraŭ multe estas utiligebla por nia movado. Estas kompreneble, ke ankaŭ L E, nia gazetarservo kaj niaj eldonaĵoj ludas gravan rolon. Ĉi raporto tamen ne estus kompleta se ni ne memorigus la broŝuron de kdo De Bruin: Wat ieder van Esperanto weten moet" kaj la murafiŝo de kdo De Geest: „Arbeiders leert Esperanto". Ili ja montriĝis bonaj kaj taŭgaj iloj por nia propagando. Por la kolportado la broŝuro de kdo De Bruin estas fakte ideala dum la murafiŝo atentigas la publikon pri esperanto kaj nia movado.

Kontentiga kolportado pri kiu preskaŭ ĉiu sekcio raportas favore, certe instigas eĉ la plej pasivajn anojn nun partopreni en ĝi kaj la sekciaj estraroj ne ripozu antaŭ ol ili estas certaj, ke la tuta forto de la sekcio estas mobilizita. Jetegu nian propagandan povon al la publiko, ni sendube sukcesplene povas instigi la publikon per tiu kolportado. Cetere la broŝuro „Esperanto op de scholen" kaj la konata broŝuro de kdo Lanti „Het Arbeiders Esperantisme" kompletigas la tuton. Laboro por ĉiu, okazo por propagandi daŭre kaj ĉie. Se ni sukcesas plene utiligi ĉi ĉion, ni sendube en proksima estonto vidos la ĝojigan rezultaton, ke nia movado profitas pro ĝi plejaltgrade. Necesas por tio ĉies kunlaboro. Neniu poste bedaŭros kaj jam nun ni povas konstati ke nia propagando enpenetras. Tial sisteme agadu per tiu propagando.

NIA ORGANO L. E. KAJ SENNACIULO.

Kie estas la tempo en kiu nia organo L E aperis en simpla 4 paĝa faldita folieto? Nun ĝi prezentas sin al vi bonaspekte, fortimprese kaj alloge, sed kelkaj el ni ankoraŭ memoras, kiel la simpla folieto en 250 ekz. de ni estis atentita la unuan fojon, antaŭ 5 jaroj. Nun **ĝi atingis eldonkvanton de 4100.** Nombro, kiu jam influas konstateble. Raportante pri la jaro 1933, ni memoras kiom da peno, kiom da laboro, kiom da risko, kiom da sindono, kiom da zorgoj ĝi bezonis por atingi la nunan nivelon. Ĝi montriĝis estis grava komunikilo, kiu informe, eduke kaj interlige plenumis gravan taskon en nia movado. Ĝi jam fariĝis la amiko en multaj hejmoj sed ĝi ankaŭ jam fariĝis la timata informanto de tiuj, kiuj klopodas ataki nian movadon. Laborista Esperantisto, L. E., estas jam fama nomo ne nur en esperantistaj viĉoj sed ankaŭ ekster niaj viĉoj kaj ĝi jam venis multfoje en rondoj neesperantistaj por informi pri nia movado pri niaj sukcesoj, pri niaj vanaj klopodoj, pri eraraj opinioj, pri trompigcelaj informoj, pri malbona kompreno, pri internaciaj rilatoj, pri kompatindaj interkomprenigmetodoj de internaciaj kongresoj sen esperanto kaj pri ĉio alia, kio valoras por ĉiu, ĉu esperantisto ĉu neesperantisto.

Laŭ decido en nia pasinta kongreso, ĝi nun aperas unufoje en ĉiu monato, aliflanke anstataŭigita de „Sennaciulo". Entute aperis en 1933: 19 numeroj kun entute 154 paĝoj. Pro la aranĝo kun S-ulo ni tamen povas konstati, ke ĉi lasta provizis niajn anojn per la ĝeneralaj internaciaj informoj kaj vekas ĉe ili la necesan emon al monda interkontakto. L. E. fakte nur povas servi al la unua parto, sed tio kompreneble bezonas spacon, kiu nun ne estas postulata dum la valoro kiel monda organo, kia estas „Sennaciulo", neniel povas esti plenumata de L. E. ĉar ĝi nur intencas esti propagandcela kaj lingvoregiona organo. Ĝi ja ne povas esti la konkurenca organo al iu internacia organo.

Ĉar ne plu aperas en la gazeto kiel antaŭe, la serio da anoncoj, kiu daŭre postulis tutan paĝon, tiu spaco nun estas plena utiligita al la necesaj komunikoj ktp. Tial la nombro da paĝoj en la pas. jaro laŭ enhavo estis samkvanta ol en la jaro 1932. Resume ni povas opinii, ke la nuna aranĝo sufiĉas por la necesa interligo, dum la livero de S-ulo donas al niaj anoj la ideologian bazon, kiun ĉiu esperantisto eksentis alloga kaj necesa en la evoluado de la socialismo kaj de la mondskalaj interrilatoj. La lingvopaĝo sub gvidado de kdoj Degenkamp kaj Faulhaber same plenumis sian gravan taskon. Montriĝis, ke oni ĝenerale alte taksas tiun ribrikon. Serio el ĝiaj artikoloj aperis kiel libro sub la konata nomo „La Konsilanto". Cetere daŭre aperis la komunikoj en ĝi de la federacia estraro, de la distriktoj, sekcioj kaj la raportoj pri la estraro-kunvenoj.

Ni intersanĝis nian gazeton kun 60 eksterlandaj esp. gazetoj.

LIBRO-SERVO.

La Libro-Servo ankoraŭ juna kaj fakte en la infanŝuoj jam montris plenan viglecon. La financa raporto donos bildon pri la forto de ĝi en cifera grafiko. Ĉi tiu raporto aperos en Marto.

Komence nur kelkaj libretoj kaj speciala aranĝo kun iu entrepreno por certigi al si tujan liveradon de diverspecaj verkoj. Baldaŭ kreskante ĝis memstara fako, ĝi montras la povon de nia Federacio kaj la kapablon por utiligi tiun povon. La kelkaj libretoj nombriĝis ĝis pli grava kvanto zorge metita en angulo de ĉambreto kaj (ne ridu) ankaŭ sub la lito, ĉar spaco mankis. Poste ĝi trovis pli bonan lokon en granda libroŝranko, kiu okupis la ankoraŭ liberigeblan parton de la ĉambro. Sub tiuj cirkonstancoj la L. S. kreskis favore kaj spite ĉiuj malhelpajoj. Ĝi prizorgis alian gravan parton, nome la eldonadon. Kaj ĉirkaŭ la libroŝranko grandaj kvantoj da libroj, broŝuroj, L.E.-oj kaj flugfolietoj trovis lokon. Sed grandskale ĝi anoncis pri favoraj prezoj, pri partopagoj, sub devizo: „Ĉiu esperantisto sian propran bibliotekon" kaj fine de la jaro ĝi riskis akcepti proponon por eldoni katalogon, allogan kaj ampleksan. La prizorgo de la „magazeno" bezonis multon kaj ne lastloke de la edzino de nia kasisto. En ilia domo ja la L. S. vidis sian ludilon. Ĉar evidentiĝis, ke la prizorgo de ĉi ĉio postulis tro multe ni trovis aranĝon por dungi helpantinon por kdino Koch, kiu lasta pro tio disponigis sin por dumtaga administrada laboro. La senpaga katalogo en 5000 blz. allogas eĉ profesiajn entreprenojn al la L. S. Cetere la sekcioj jam spertis diversflanke pri la gravo de la L. S. tiel mone, kiel propagande. Sendube ĝi fariĝis jam grava kaj influa instanco de nia movado.

En provizo ĝi havas grandan kvanton da libroj por tuja liverado.

Kiel eldonaĵoj de la Federcio aperis: Jac. Lem. Jr. Nia Lernolibro (3000 en 1932 kaj 4000 en 1933 = 7000 - preskaŭ tute elvendita;) G. J. Degenkamp, La Konsilanto, 3000 ekz. - vendiĝis 1500; Skriba Kurso de Faulhaber 350 ekz.; Voor het eksamen (1000 ekz. - vendiĝis 600); Wat ieder van Esperanto weten moet, (8000 ekz. - vendiĝis 6500); murafiŝo „Arbeiders Leert Esperanto" de H. J. de Geest, (5000 ekz. - vendiĝis 1500); Amerika bestond reeds (3000) kaj diversspecaj (186.500) flugfolietoj. Krome ĝi partoprenis en la eldonoj flanke de SAT, nome Gvidilo tra la Esperanta Movado (2500 - vendiĝis 1100) Fremdvortoj; ADLEL (100 abonoj) kaj Plena Vortaro (800 ekz.) per pli malpli granda kvanto da antaŭ-mendoj, tiel ĝi certigis al si la „solrajton" por vendado en Nederlando de la Plena Vortaro. Ankaŭ la L. S. partoprenis en la denova eldono de „Esp. op de scholen" (2000 + 3000 en la antaŭa jaro vendiĝis 4000).

Akceptita jam estas propono pri nova eldono de la Skriba Kurso, sed en formo de libro sen la karaktero de skriba kurso.

Ankaŭ ni presigis 5000 Membrolibretojn kun Statuto ktp.

Super ĉio estas menciinda, ke nia L. S. tutplene estas instanco de nia fed. aparato. Per la sindonemo de la prizorganto kaj liaj helpantoj kaj sub kontrolo de la federacia estraro ĝi jam nun servas al nia Federacio precipe kaj al la esperantista movado ĝenerale laŭ motivoj, kiuj certigas kiel eble plej favoran sukceson. Ĝi ja per la plena mona profito praktike subtenas la federacion kaj per la pliriĉigo de la esperanto-instruiloj kaj propagandiloj, cetere per la disvastigo de esperantoliteraturo, la ĝeneralan esperantomovadon kaj plej menciinda ĝi plivastigis la laboristan esperantoliteraturon.

KUNLABORANTOJ.

En la diversaj laboroj de la fed.-estraro daŭre partoprenis kaj helpis la fed.-estraron: kdino Koch en la administrado; kdino Bishoff prizorgas la rubrikon en la radio-gids; kdo Kroonder (frato de nia estrarano) helpas en la L.S.; kdo Pach per la ekspedo de L.E.; kdo Liedermooij kunhelpo por la adresaro de L.E. kdo Schatz, kiu okupas sin pri la ekspedo de interŝanĝnumeroj de L. E.; kaj kdo Kruit, kiu prizorgas la vortaron al la federacio donacitan de kdo v. d. Eijnde, dum bonvole helpis kelkaj de tempo al tempo i.a. kdo Th. Buis (rezenco libroj) kdo Is. v. Praagh, adm.-katalogo L.E. k.a.

NIAJ VERKANTOJ.

Por nia Federacio verkis: kdo G. P. De Bruin, „Gvidilo" kaj „Wat ieder van Esp. weten moet; kdo G. J. Degenkamp „La Konsilanto"; kdo Faulhaber „Skriba Kurso"; kdo Jac Lem Jr. „Nia Lernolibro" kaj „Vertaalde oefeningen";

Kdo J. v. Wijngaarden prezentis al la fed.-estraro projekton por nova lernolibro, kiu pro diversaj kialoj ne povis esti akceptita.

DONACO.

Kdo v. d. Eijnde donacis al la federacio sian vortaron, por kiu li pli ol 20 jarojn laboris.

INTERKONTAKTILO.

En ĉi tiu jaro Interkontaktilo aperis 6 foje. Ĝi enhavas la internajn komunikojn por la sekciestraroj kaj ceteraj gvidaj instancoj.

NIA KONGRESO.

La 18a kongreso de nia Federacio okazis en Amsterdam. Tiu bonsukcesinta kongreso ankoraŭ estas en ĉies memoro. Ĉeestis la kongreson 500 personoj. Estas la unua fojo, ke ni kongresis dum 2 tagoj. La tagordo de nia kongreso nepre bezonis tiun aranĝon. Malgraŭ ke oni esprimis la dubon pri sufiĉe da atentemo ĉe la ĉeestantoj, ni konstatis seninterrompan intereson ne nur ĉe la delegitoj sed ankaŭ ĉe la ceteraj ĉeestantoj.

Raporto pri ĉi kongreso aperis en preskaŭ la tuta gazetaro nederlanda. Interne kaj ekstere nia federacio montris per ĝi plifortiĝon, viglecon kaj aktivecon, kio favore ne estis senefika. La impreso de ĉi kongreso sendube atestas pri la povo de la federacio.

SAT.

La interrilatoj kun SAT estis daŭre amikaj kaj konformaj al la Gotenburga konvencio. Pro la liverado de S-ulo al niaj anoj la interrilatoj plifirmiĝis kaj tio donas fruktojn ambaŭflanke. En la XIIa kongreso de SAT la sekretario reprezentis la Federacion. La elspezojn por tio portis la fed.-kaso.

Laŭ la novaj statutoj de SAT nia Federacio rajtas delegi reprezentanton en la Ĝ K de SAT. Kiel ĝenerala konsilantarano por la federacio estis elektita kdo Alings. La fondiĝo de la nova Internacio „ISE" same kiel la fondo de IPE kaŭzis denove malagrablaĵojn sed ĝi tamen ankaŭ plifirmigis la konstaton, ke nur la strukturo, kia estas de SAT donas la ĝustan bazon. Se nia federacio devus barakti en interbatalo por Internacio, ĝi sendube jam estus grave dissplitigita kaj la skismo mordegus pli grave en niaj vicoj.

La t.n. apeldorna rezolucio, kiu celas malebligon de enpenetro en niaj vicoj de tiuj elementoj, kiuj celas aliĝon de landaj organizoj al internacio, ree montris estis necesa. Bedaŭrinde ni denove estis devigitaj apliki ĝin. Ne nur pro la fakto, ke ĝi estas deviga, sed precipe pro la fakto, ke eĉ laboremaj kdoj montris sian nekomprenon pri la gravo de la interrilatoj kun SAT kaj ties strukturo por nia Federacio, devigante la federacion apliki la apeldornan rezolucion anstataŭ ke ili akceptis la konsekvencojn de sia agado.

DIVERSAJ CIRKULEROJ.

Aperis cirkulero „Wat is en wat wil de Federatie" 1000 ekz. (ciklostilita); Interkontaktilo 6 numeroj kun entute 1200 ekz.; gazetarservo 18 bultenoj entute 5500 ekz.; 600 cirkulerojn por la Maja-numero de L. E. kaj diversaj aliaj cirkuleroj kun entute 1000 ekz. Ĉion ni mem ciklostilis.

LA ESTRARO.

La estraro konsistis el la kdoj Faulhaber, prezidanto; Krijt, vic-prezidanto, en la kongreso anstataŭigita, pro ne akcepto de reelekto, de kdo De Lange; kdo Veen sekretario; kdo Prent, 2a kasisto; kdo Koch, kasisto; kdo Alings redaktoro; kdo Kroonder, 2a kasisto, kaj kdino Faulhaber, asesorino.

La taskoj estis jene dividitaj inter la estraranoj:

Kdo Faulhaber krom la prezidanta tasko okupis sin pri la instruado, li estas ano de la E. K., gvidanto de la lingvorubriko en L. E. (kun kdo Degenkamp), li verkis sian skriban kurson, okupas sin pri nova skriba kurso por B-diplomo; helpita de lia edzino, kiu krome prizorgas la ekspozician materialon kaj en la unua duono de la jaro la vojaĝantajn bibliotekojn; la tuta hejmo estas daŭre okupata.

Kdo Krijt partoprenas en la E. K. kaj en la „Ondespko".

Kdo De Lange, elektita en la pasinta kongreso, poste okupis sin pri la vojaĝantaj bibliotekoj, adresaro kaj membrolisto; kdo Veen kaj kdo Prent prizorgas la sekretariajn taskojn, Gazetarservon kaj Interkontaktilon (ĉar necesis apartigi por tio ĉambron (kontoreton) ni trovis aranĝon; la federacio repagas troan luon, ktp.)

Kdoj Koch kaj Kroonder okupis sin pri la administrado kaj la Libro-Servo. En la hejmo de kdo Koch ĉi ĉio estis instalita ĝis kiam ni trovis alian solvon (vidu L.S.) Kdo Alings okupis sin pri la redaktoro-laboro kaj prizorgas kaj korektas ĉiujn eldonaĵojn de la Federacio. Li prezentatas la Fed.-estraron en SAT. Cetere la estraranoj helpas regule unu la alian.

La estraro kunvenis 24 fojojn en ĉi jaro. La kunvenoj okazas laŭvice hejme ĉe la estraranoj.

KOMISIONO POR SKRIBA KURSO.

La fed.-estraro instalis komisionon por efektivigi skriban B-kurson. Anoj estas kdoj Faulhaber, Krijt kaj Kruit. La sekretario.

Jarraporto pri 1933 de nia Flandria Sekretariejo.

Traleginte la jarraporton verkitan la pasintan jaron mi tuj ekatentis pri la tiam faritaj promesoj. Oni ne nur ilin plenumis. Oni faris veran organizan movadon. Komenciĝinte, ni nun firme enradikiĝis kaj niaj fundamentoj estas garantio por hela estonto.

La pasintan jaron ni nur povis mencii tri sekciojn, Antwerpen, Brussel, Gent.

Nun ses sekcioj reprezentas nian Federacion en nia regiono. Nome, Antwerpen, Boom, Brussel, Deurne, Gent, Oostende.

En aliaj lokoj baldaŭ stariĝos novaj sekcioj. La membraro kreskas, ne kompare al niaj novaj progresoj, sed tamen kontentige.

Ĉiuj sekcioj organizas kursojn. Ili nun preskaŭ ĉiuj uzas „Nian Lernolibron". La Antverpena sekcio gvidas kursojn en Boom, Willebroeck, St. Niklaas, Burght, Edeghem kaj en Merxem.

Gent, siavice ankaŭ iras la saman vojon, ili ankaŭ gvidas kurson en Ledeberg, kie, ni esperas, niaj Gentaj ĝekam. baldaŭ rikoltos la fruktojn de sia nelacigebla penado.

En la oficiala organo de la socialista kontraŭmilita ligo ni sukcesis malfermi konstantan Esperanto-rubrikon. Domaĝe, malgraŭ ripetitaj promesoj, oni ne ankoraŭ posedas la supersignitajn literojn.

La Gazetarservo bone funcias. Ĝin plenumas: Antwerpen, kdo Willekens; Gent, kdino DeCock; Brussel, kdo Van Gerfsom; Oostende, kdo Troch.

Korespondado. La korespondado ne estas pli ampleksa ol la pasinta jaro proks. same. Gazetoj estas sendataj al diversaj redakcioj.

Propagando.

Ni faris propagandon laŭ ĉiuj rimedoj. Precipe la gazetoj estas uzataj por anonci komencon de kursoj. Sciigoj pri progreso aŭ pri paroladoj aŭ konferencoj.

Tre trafan propagandon ni faris eldonante dulingvan flugfolieton dum la porpaca manifestacio kiu okazis en Antwerpen. 10.000 da tiaj fugfolietoj estis disdonitaj. De post tiu tempo. La organiza komitato ĉiam komunikas al ni sian laborkalendaron.

Konkludo.

Niaj sekcioj, ĉiuj novaj, rapide adaptiĝas al la esperantista vivo. Ĉiuj bone vivas kaj kompreneble eklaboras. Nia komenciga epoko estas nun for. La starigitaj sekcioj prilaboras la kampojn en siaj ĉirkaŭaĵoj kaj denove promesas prezenti al vi, ankoraŭ pli bonan rezulton en la proksima jaro.

Al Valencia.

Provizoraj komunikoj

por la Nederlandaj SAT-anoj, kiuj intencas partopreni en la SAT-kongreso en Valencia dum Aŭgusto.

Per fervojo, vojaĝo **tien kaj rien,** IIIa klaso kun komuna bileto, de el Roozendaal proksimume f 52.00.

Ĉe tiu prezo venos la vojaĝkostoj al Roosendaal kiu estas por la plej malproksimaj lokoj maks. f 8.— (fervoja feriobileto).

Plena restado en „Valencia" dum 6 tagoj. En modesta hotelo, enkalkulitaj la elspezoj dum la vojaĝo, f 10.—. En malpli modesta hotelo enkalkulitaj la elspezoj dum la vojaĝo f 18.50.

La tuta sumo bezonata do estas pl.m. f 70.—, krom la pasporto.

Pripensu ke tiuj prezoj per fervojo nur estas eblaj se la partopreno estas sufiĉa. Do de nun: ŝparu! Pli da komunikoj sekvas.

H. Bishoff,
R. Claeszenstraat 46 huis,
Amsterdam-West.

Ĉu mankas argumentoj?

„La Socialisto" de 1 Okt. (kiun ni ricevis nur en Jan.) denove miksas sin en niaj aferoj, publikigante, kiel ĝi diras „kelkajn detalojn" rilate al la eksiĝo de 3 ISE-anoj, el nia konsilantaro-kunveno de Sept. Ni ne scias pri kio pli miri, ĉu pri la redakcio de La Soc., kiu kredigas al si, ke nia Fed.estraro kaj konsilantaro konsistas el tiaj stultuloj kiajn mensoge prezentis al ĝi la raportinto, aŭ pri la federacia konsilantarano (aŭ gasto?) kiu kuraĝas tiel klaĉi.

Post kiam li „citis" argumentojn okulfrape stultajn, de ni *ne* uzitaj, li diras, ke la Fed. konsilantaro simple aprobis la paŝon de la Fed.-estraro (kio do fakte signifas ke la faro de la estraro estis ĝusta), kaj daŭrigas;

„Tiel agas la estraro de FLE, kiu permesas al la anoj aliĝon al la burĝa UEA, okazigínta kongreson sub la signo de l' hokokruco kaj sub la sonoj de la HorstWessel-kanto, sed ne toleras la apartenon al Internacio de socialistaj esperantistoj. Tiun fian sintenon ni trankvile lasu al la juĝo de la historio."

Anstataŭ lasi tion al la juĝo de la historio oni klopodas false influi la historion, ĉar oni la vortojn post FLE ĝis HorstWessel-kanto substrekis!

Tiel oni kombinas nian FLE al la faŝismo pere de supozita permeso aliĝi al UEA.

Kies sinteno do estas fia?

Ĉu ne estas jam fia la diro, ke FLE „permesas" aliĝi al UEA dum neniam skribe, nek parole, FLE esprimis sian premeson?

Kiom fia tiu diraĵo estas, vi tuj konstatas se ni anstataŭas la nomon de nia federacio en supre citita frazo per ALLE kaj ISE!

Ja ankaŭ tiuj organizoj neniam *malpermesis* (do permesas!?) la aliĝon de siaj anoj al UEA. Se malpermeso estas necesa, kial tiuj asocioj, kies gazeto mallaŭdas nin pro tio, ne antaŭiris en la malpermeso?

Ĉar hazarde(?) troviĝas ĉe la proponoj por nia kongreso unu kiu celas esprimi malpermeson por la Fed-anoj aliĝi al UEA, ni koncize pri tio klarige diras nian opinion.

UEA estas burĝa asocio kaj nian opinion pri la burĝaj esp. organizoj la legantaro de LE konas. Ni ofte akcentis, ke la laboristaro trovas sian lokon en nia Fedarcio kaj en SAT. Ni tamen imagu al ni, ke nur la laboristaj esperantistoj estas la antaŭen puŝantoj de la esperanto-movado. En rondoj kie ni laboristoj ne povas influi, la burĝaj esp.istoj eble povas sukcesi.

Tiaj sukcesoj estas ankaŭ utilaj por

nia celo. Tial la burĝa esp. movado certagrade estas necesa.
Ĉu tial niaj membroj do havus la moralan devon aliĝi al ĝi? Kompreneble ne, ĉar niaj propraj organizoj tute povas okupigi ilin. Subtenon la burĝa movado de niaj anoj ne bezonas. Aliflanke ni neniam spertis apogon de la burĝularo.
Se ni okupas nin en propraj rondoj pri la propagando kaj utiligo de Esp. tiam ni jam tute plenumas nian devon kiel esp-isto.
Esti ano de laborista asocio kaj de iu burĝa do estas nenecese.
Malvolonte ni vidas ke anoj de nia Federacio donas siajn fortajn kaj kapablojn al la burĝa (aŭ t. n. neŭtrala) movado anstataŭ al sia propraj organizoj.
Tion ni sufiĉe ofte ripetis.
Sed ĉu ni devas eksiĝi tiajn anojn?
Ĉu vere urĝas malpermesi esti ano de UEA ? Ni ne scias, kio okazos poste sed ĝis nun ne ekzistis iu kaŭzo kiu necesigas tian paŝon.
Sed ĉefe ni ne bezonas fari tian paŝon, ĉar laŭ nia scio preskaŭ neniu el niaj viĉoj aliĝas al UEA aŭ la samcelaj organizoj, do ni fakte per tia ago batadus la venton.
Kial ni estis devigataj malpermesi la anecon de.... IPE kaj ISE ?
La Internacioj principe ne konsistas el izoluloj sed bazas sin sur landaj sekcioj. La tasko de izoluloj — se ili volas esti utilaj por la internacio, sed ankaŭ laŭ la regularo — estas agadi en la landa aŭ regiona organizo por aliĝo de la Federacio al unutendenca internacio.
Tio ne estas tolerebla, ĉar la regiona asocio jam estas laŭ konvencio ligita al iu monda asocio.
Des malpli tolerebla tiu agado estas, kiam kiel nun, ekzistas pli da internacioj.
Lasante al siaj anoj la liberecon esti ano de unu el ambaŭ organizoj, tre baldaŭ troviĝus en la sekcioj la ĉeloj por propagandi ĉiurimede al aliĝon de la regiona asocio al unu el ambaŭ „internacioj." Tion ni antaŭvidis kaj por tio saĝeco ne estis bezona. Ni malvolonte uzas la rimedojn de malpermeso kaj eksigo. Tio restu escepto kiun ni apliku nur por eviti defalon de tio kion ni konstruis.
Se ne ekzistas iu danĝero, ni lasu la decidon al la prudento de niaj anoj.
Kaj el la, laŭ nia scio, treege malalta nombro da UEA-anoj ni povas konkludi, ke tiurilate niaj anoj estas sufiĉe prudentaj.

Dumkongresa SAT-Kunveno.
La komitato, elektita en la rotterdama SAT-kunveno de 14a de Januaro, por iniciati tutregionan SAT-kunvenon dum la Antverpena kongreso de la federacio, alvokas ĉiujn SATanojn en la regiono de la nederlanda lingvo viziti tiun kunvenon. Proponojn por la tagordo oni sendu al H. Garten, Nwe. Crooswijkseweg 31 a, Rotterdam.

Kasraporto de 1 Jan. '33 ĝis 31 Dec. '33.

Enspezoj.

	Saldo 1 Jan. 1933	f 332.02
1	Kotizo sekcioj	- 3546.28
2	„ ĝen. membroj	- 138.25
3	„ simp. membroj	- 28.05
4	„ simp. organizoj	- 142.50
5	Abonoj „Lab. Esp."	- 426.03
6	Venditaj numeroj „Lab. Esp." (ĉefe Majo-numeroj)	- 385.88
7	Anoncoj (+ cirkulero)	- 83.12
8	Profito Libro-Servo	- 1450.—
9	Abonmono Skriba-kurso (resto)	- 170.50
10	Rericevita vojaĝmono sekcio-delegitoj kongreso en Amsterdam	- 85.07
11	Enirbiletoj kongreso Amsterdam	- 48.50
12	Donacoj	- 7.50
13	Repago Distrikto Nrd.-Holland	- 30.—
		f 6873.70

Elspezoj.

14	Preskostoj „Lab. Esp."		f 2903.41
15	Sendkostoj „Lab. Esp.:		
	afranko	f 504.71	
	ekspedkostoj	- 115.—	
	banderoloj	- 75.—	
	adresplatetoj	- 48.14	
			- 742.85
16	Sennaciulo		- 683.28
17	Kliŝo „Lab. Esp."		- 3.40
18	Afranko por korespondado, propagando, Interkontaktilo, gazetarservo, ktp.		- 315.55
19	Preskostoj Skriba kurso		- 567.32
20	Helpantino adm. kaj		
	Libro-Servo	f 520.—	
	Kontorluo sekretariejo	- 82.—	
			- 602.—
21	Konsilantaro-kunvenoj (Jan. kaj Aŭgusto), salonluo,		
	kafo, ktp.	f 20.—	
	vojaĝmono delegitoj	- 159.87	
			- 179.87
22	Subvencio Prov. Distr. (Leeuwarden)		- 20.—
23	Subvencio al kelkaj sekcioj (A'dam II, Arnhem)		- 30.—
24	Subvencio SAT-peranto		- 25.—
25	Prunto al distrikto Nd.-Holland		- 30.—
26	Salonluo kongreso A'dam		- 126.05
27	Vojaĝkostoj kongreso A'dam sekcio-delegitoj		- 80.57
28	Vojaĝk. estraro-reprez. Antwerpen; Sat-kongreso Stockholm, Utrecht		- 101.25
29	Subvencio Nosobe ..	f 5.—	
	Donaco al Nosobe ..	- 50.—	
	(enirbiletoj kongreso).		
	Donaco al pers. presejo Dico	- 10.—	
			- 65.—
30	Subvencio Radio-Servo		- 7.42
31	Tramkostoj estrarkunvenoj ..		- 41.34
32	Gazetarservo LEEN-NK (resto)		- 7.50
33	Federacia Gazetarservo		- 89.35
34	Kontoraj bezonaĵoj (i.a. ciklostilo, ŝranketoj, membrolistoj ktp.)		- 177.05
35	Preskostoj flugfolietoj ekzameno		- 8.25
36	Ŝrankoj por la donacita vortaro de kdo v. d. Eynde)		- 35.—
37	Kostoj biblioteko kaj eksp. mat.		- 21.40
	Saldo 31 Decembro		- 10.84
			f 6873.70

RIMARKOJ ĈE.

[1]) Sekcioj ŝuldas kotizon f 598.98.
[14]) Ŝuldo al la presisto f 589.—.
[16]) „ al SAT por 1 x S-ulo f 140.28.
[19]) Ŝuldo al la presisto f 110.—.
[22]) kaj [23]) Kelkaj aliaj distriktoj kaj sekcioj ricevis subtenon per malaltpreza kaj senpaga prop. materialo. Ni devas ankoraŭ pagi al sekcio A'dam II (agado Minke) f 16.85.
[34]) Ŝuldo al presisto f 12.—.

(**Ĝenerala rimarko.** En- kaj elspezoj por propaganda materialo (flugfolioj, broŝuroj, afiŝoj ktp) ne troviĝas en ĉi tiu raporto sed en la financa raporto de la Libro-Servo).

Budĝeto 1934.

Enspezoj.

1	Kotizo sekcioj	f 4500.—
2	„ ĝen. membroj	- 140.—
3	„ simp. membroj	- 25.—
4	„ simp. organizoj	- 125.—
5	Abonoj L E kaj vend. numeroj	- 300.—
6	Anoncoj L E	- 50.—
7	Profito Libro-Servo	- 700.—
		f 5840.—

Elspezoj.

8	Preskostoj L E	f 1800.—
9	Sendkostoj L E afranko	- 360.—
10	Ekspedkostoj L E	- 90.—
11	Banderoloj	- 50.—
12	Adresplatetoj	- 50.—
13	Sennaciulo	- 1800.—
14	Afranko de la estraro	- 300.—
15	Kontorluo sekretariejo	- 80.—
16	Propagando	- 100.—
17	Tramkostoj	- 40.—
18	Radio-Servo	- 7.50
19	Nosobe (subvencio)	- 15.—
20	Kongreso	- 150.—
21	Kontoraj bezonaĵoj	- 100.—
22	Biblioteko kaj ekspoz. mat. ..	- 20.—
23	Subvencio SAT-peranto	- 25.—
24	Subteno al distriktoj kaj sekcioj	- 100.—
25	Fed. Konsilantaro kunvenoj ..	- 200.—
26	Fed. Gazetarservo	- 75.—
27	Interkontaktilo	- 50.—
28	Div. elspezoj	- 77.50
29	Pagota ŝuldo-diferenco	- 250.—
30	Gazetarservo	- 100.—
		f 5840.—

RIMARKOJ ĈE.

[1]) Ni taksas mezan nombron de 2400, sed devas dekalkuli la malplian kotizon por Belgio, por geedzoj kaj samhejmuloj.
[7]) Ĉar la Fed.-estraro ne plu disponas pri pagita helpantino ni povas fiksi la enspezojn el la L. S. malpli, ankaŭ ĉar nun la L. S. devis lui por sia fako apartan ĉambron. Ĉu la Fed. estraro sen tia helpo povos plenumi siajn ĉiam pli ampleksajn taskojn kaj laborojn estas dubinde.
[10]) Rekompenso por la prizorganto (ekster la estraro de la ekspedo de L E.
[16]) La propaganda materialo kiel afiŝoj, flugfolioj, broŝuroj ktp ne troviĝas en ĉi tiu sumo, ĉar tio estas afero de la Libro-Servo.

PROPONOJ

por la 19a kongreso de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj

(en la regiono de la nederlanda lingvo)

KOTIZO

de la Fed. estraro.

La kotizoj restu la samaj kiel en la pasinta jaro.

Sekcio Hago IV.

La kongreso decidu ŝanĝi la regulon pri la kotizo tiusence, ke la sekcioj pagu por senlaboruloj po 10 cendoj kaj por laborantoj po 20 cendoj monate, por geedzoj respektive po 20 kaj 30 cendoj monate.

Klarigo:
Ĉar evidentiĝas, ke en multaj sekcioj troviĝas tiom da senlaboruloj, kiom eble neniam antaŭe, necesas revizii la kotizan regulon. Ja multaj sekcioj nur pene povas plenumi siajn devojn kaj vole nevole devas neglekti la necesan propagandon pro ade reganta monmanko.

MEMBRECO

de la Fed. estraro.

La sekcioj pagu por novaj membroj kotizon ekde komenco de *venonta* kvaronjaro.
La novaj membroj tamen jam ricevos L E kaj Sennaciulo tuj post la aliĝo al la sekcio.

Klarigo:
Tiu propono estas kompletigo de la pasintjara per kiu la membreco finiĝas ĉe la fino de iu kvaronjaro.

Sekcio Amsterdam III.

La kongreso decidas:
Forigi el la regularo la jenan frazon, kiu troviĝas sur paĝo 8, Art. 8 b.: „Het lidmaatschap eindigt eerst na afloop van het lopende kwartaal."

Klarigo:
Kion nia sekcio antaŭvidis (kaj pro tio voĉdonis kontraŭ la tiama propono de la Federacia estraro) efektiviĝis. Kvankam ni avertas niajn anojn ke ili rajtas nur eksiĝi je la fino de kvaronjaro en la praktiko kelkaj tute ne atentas ĉi tiun regulon, sed forrestas el la klubkunvenoj ne pagante la kotizon, tute ne respondas niajn leterojn ktp. Tamen la sekcio devas pagi la tutan sumon por 3 monatoj al la Federacio, kaj pro tio suferas malprofiton ĝia propra kaso. La kongreso tial decidu, ke la grupoj estonte pagu laŭ la malnova maniero.

Sekcio Amsterdamo VII.

Proponas aliigi Art. 7 kaj legi post: Men wordt lid van de Federatie „bij het begin van het eerstvolgende kwartaal."

Klarigo:
Jam multfoje nia sekcio havis malprofiton pro intertempa eksiĝo de kelkaj membroj.

Sekcio Apeldoorn.

Eventualaj (eks-)membriĝoj estu anoncataj kaj kalkulataj monate, ne kvartale.

Klarigo:
La kaso de la sekcio ne devas malprofiti pagante por membroj, kiuj ne plu pagas sian kotizon.

Sekcio Utrecht.

La kongreso nuligu la decidon de la pasintjara kongreso en Amsterdamo, ke la membroj nur povas eksiĝi je la fino de kvartalo.

Klarigo:
Malgraŭ la suprenomita decido, ĉiam ekzistas anoj, kiuj ne atentas ĝin, kaj eksiĝas ekz. je la komenciĝo de kvaronjaro, rifuzante, plue pagi kotizon. La sekcio tamen devas pagi la federacian kontribuon ankaŭ por tiuj sekcioj, kiuj havas inter siaj membroj sufiĉe grandan nombron da senlaboruloj, kaj kies kaso pro tio estas neforta, tio povas signifi sufiĉe gravan financan malhelpon.

NEKUNIGEBLA MEMBRECO.

Sekcio Utrecht.

La Federacio malpermesu la samtempan membrecon de nia Federacio kaj de ia burĝa esperantista grupo, kontraŭlaboranta la Federacion. Ĝi postulu, ke tiaj anoj eksiĝu el burĝa grupo, kaj se ili rifuzas, la kongreso rajtiĝu la Federacion, eksiĝi ilin de nia unuiĝo.

EKZAMENO-KOMITATO

a. La sekcioj povas sendi nomojn de kanditatoj por ekzamenanto. Tiuj kand. devas esti kapablaj por tiu tasko kaj plenumi certajn postulojn, pri kiuj oni povas peti informojn al la sekr. de la E K.
(Ĉi tiu propono valoras tuj ĉe la event. akcepto.)

b. La Fed.-estraro proponas kiel ekzamenantojn: kdoj De Bruin, Krijt, Faulhaber, Degenkamp, Velthove, Zachte, Lem kaj Kruit. La 4 unuaj formu la estraron.

LERNOLIBRO.

Sekcio Maastricht.

La eraroj ankoraŭ troviĝantaj en „Nia Lernolibro" estu korektataj.
Tuj post la nuna kongreso la Fed. estraro petu al la kursgvidantoj, ke ili sendu siajn kritikojn antaŭ la 15a de junio.
Malvasta komisiono el Amsterdamo decidu.

NIA GAZETO L E.

Sekcio Amsterdamo VI.

En la asocia organo L E aperu rubriko „Diskutejo", kiun ĉiu federaciano povu utiligi al si por esprimi sian opinion pri diversaj demandoj. Ĉu organizaj, ĉu ideologiaj, kiuj koncernas nian organizon. La respondecon pri la diversaj artikoloj havas la verkintoj.
La verkinto, kies artikolo ne estas akceptita, havu la rajton apelacii al konfliktkomitato (en kiu estu reprezentataj diversaj tendencoj en la federacio. Se la decido de la konfliktkomitato ne kontentigas la apelaciinton, tiu lasta havu la rajton defendi sia(j)n artikolo(j)n antaŭ la kongreso.

Klarigo:
Okazas ofte, ke diversaj artikoloj, leteroj ktp por L. E. ne estas aperigataj, ĉar la redakcio aŭ ne konsentas la enhavon, aŭ timas kaŭzi diskutojn. Tamen en demokrateca organizo, kia estas la federacio, kunlaboras diversopinianoj. Reciproke pensinterŝanĝo nur povas akceli nian laboron. Tial ĉiuj anoj de la federacio povu libere diri sian opinion en L. E.

Sekcio Hillegom.

En la federacia organo L E aperu rubriko: „Diskutejo" en kiu la federacianoj povas esprimi sian opinion pri organizaj aŭ ideologiaj demandoj, koncernantaj la federacion. La respondecon de la artikoloj havos la verkintoj. Kiam la redaktoro pro maldeco de la artikolo aŭ pro alia kaŭzo ne aperigas artikolon ensenditan, la verkinto havu la rajton apelacii al funkciigota juĝkomisiono, kaj kiam ne povas kontentigi la decido de tiu komisiono la verkinton, la lasta havu la rajton apelacii al la kongreso.

Sekcio Zaandam.

La Fed. eldonu la gazeton Laborista Esperantisto du foje monate.

Sekcio Hillegom.

La 2a art. de la statutoj ni ŝanĝu en:

De Federatie erkent het bestaan van de klassenstrijd, *neemt daaraan als als arbeidersorganisatie deel,* maar ten opzichte van de verschillende richtingen in de arbeidersbeweging is zij neutraal.
La substrekita parto do estu aldonata.

Klarigo:
La federacio, kiel laborista organizo, ne povas plenumi siajn taskojn per nura agnosko de la klasbatalo. Ĝi havas la devon envicigi la membraron en la batalon de la laborista amaso kontraŭ faŝismo kaj imperialismo.

Sekcio Utrecht.

La Federacio klopodu, havigi al siaj membroj, krom „Sennaciulo", la la gazeton „Laborista Esperantisto" denove, kiel antaŭe, dufoje monate, aŭ se tio pro financaj kaŭzoj ne eblas aperigi alispecan interkontaktilon malpli multekostan, ekzemple plimultigitan maŝinskribe, por ke la membraro havu pli oftan kontakton kun la vivo kaj movado en nia Federacio ol dum la pasinta jaro.

KORESPONDADO.

Sekcio Hillegom.

Le Federacio pli atentu la korespondadon. La grupoj (sekcioj) devas organizi la korespondadon tiel, ke en ĉiu sekcio plej granda kvanto da membroj havu internacian korespondadon se eble komunan. Tiu korespondado staras sub kontrolo de la sekcio. La sekcia kazo pagas la afrankon. La internacia korespondodo servu por havigi fidindajn raportojn; por interligo de diversaj laboristaj orga-

nizoj por kontaktigo inter laboristoj de diversaj fabrikoj kaj uzinoj, por interligo de laboristoj kaj kamparanoj diverslingvaj.

Klarigo:
La Esperanto-korespondado ne estas sufiĉe organizita kaj utiligita en la federacio. La korespondado estas rimedo, per kiu la laboristaj esperantistoj praktike povas pruvi la utilon kaj uzeblo de Esp. por la klasbatalo al la neesperantistaj ĝelaboristoj.
Plue la internacia korespondado kontaktigas la laboristajn esperantistojn de diverslandaj fabrikoj ktp. Tiel ni ekmarŝigas la federacian anaron laŭ la direkto de la ĝenerala proleta klasbatalo.

DEZIRESPRIMOJ.

Sekcio Amsterdam VI.
La kongreso decidu, ke sur la tagordo de la federacia kongreso ne plu povos aperi ordoproponoj, kiuj celas forigi proponojn de la tagordo aŭ malebligi la diskuton pri ili.
Tiu ĉi propono post akcepto flanke de la kongreso tuj ekvalidu.

Klarigo:
Ĉar en nia organizo prezentiĝas diversaj opinioj kaj ĉar la federacio estas demokrateca, ĉiu sekcio havu la rajton fari proponojn al la kongreso kaj diskuti pri ili.
(Se la plimulto de la kongreso estas kontraŭ iu propono, ĝi povas malakcepti ĝin por la voĉdonado. Ĉiu sekcio tamen havu la rajton paroli kaj defendi sian vidpunkton en la kongreso).

Sekcio Delft.
La kongreso decidu malakcepti (por ĉiam) eventuale ensendotajn ordoproponojn, celantaj forigon de proponoj aŭ malebligon de priparolado.

Sekcio Hillegom.
Sur la tagordo de federacia kongreso ne plu povas esti metataj ordoproponoj, kiuj celas la forigon de aliaj proponoj de la tagordo aŭ malebligi la priparoladon de ili.

Klarigo:
En nia federacio vivas diversaj opinioj ĉar en ĉi ja estas loko por ĉiu klasbatalema kamarado. La federacio estas demokrateca, do ĉiu sekcio havu la rajton fari proponojn por la kongreso kaj defendi ilin antaŭ la kongreso.

Sekcio Koog Zaandijk.
La Federacio-estraro donu en L E sian opinion pri la kongresproponoj de la sekcioj.

Klarigo:
En la antaŭa kongreso en Amsterdamo la sekcio Koog-Zaandijk petis de la Federacia estraro, pri la kongresproponoj meti sian opinion en L. E. Tiam nia delegito akiris de la federacia estraro la konsilon pri tio fari kongresproponon.

Sekcio Rotterdam I.
Se estas sur la tagordo de niaj kongresoj ordopropono, kiu proponas netrakti iun proponon aŭ proponojn, tiu ordopropono nur validu, se estas minimume kvin sekcioj, kiuj subtenas la koncernan proponon aŭ proponojn, al kiu la ordopropono estas direktita.

Klarigo:
Ĉar en niaj kongresoj tiel ofte venas ordoproponoj, kiuj ĉe akcepto silentigas la tutan kongreson kaj silentigas la sekcion aŭ sekciojn, kiuj intencas proponi ion (oni atentu, ke oni ne rajtas diskuti pri ordopropono) ni juĝas tion nedemokratia en la vera senco de la vorto. Per nia propono ni volas iom eviti la superregon de ordoproponoj super la ĝeneralaj.

KANTARO.

Sekcio Delft.
La Fed. estraro kompilu kaj eldonu kantlibreton, en kiu estos troveblaj esperantigitaj konataj kantoj: ekzemple diversaj popolkantoj Flandraj kaj Nederlandaj: Matenruĝo, Iam, Al la batalantoj, Se ni vagas, For la bataliloj, Blua Standardo, k.t.p.
Kaj krom la Esp. titolo aldoni la Holandan aŭ Flandran titolojn kaj se eble, laŭ kiu melodio. La prezo ne superu tiun de la nuna L E A Kantaro f 0.25.

Klarigo:
La nuna LEA kantaro ne sufiĉe kontentigas la membrojn kaj kursanojn pro ĝia multe da ne konataj melodioj kaj titoloj, cetere la bildoj ne estas allogaj eĉ nuntempe ne dezirindaj, ĉar tio ne estas la celo de Dro. Zamenhof.

DIVERSOJ.

Sekcio Amsterdam III.
La Federacio fiksu por tute samaj eldonoj la samajn prezojn, por ke la unuaj aĉetintoj de iu verko ne pagu nenecese tro multe, kompare al la aĉetantoj de dua eldono.

Klarigo:
Ni ne povas aprobi la agojn de la federacio, pri la verko (certe multvalora) de kdo Faulhaber.
La abonintoj de la skriba kurso de Faulhaber pagis f 4.— por kvanto de unuopaj lecionoj, kaj nun tiu verko estas havebla en libroformo por f 1.90. Oni pripensu ke ni estas Esperantistoj **laboristaj**, kaj ke tiaj agoj certe domaĝas al eventualaj novaj eldonoj.

Esperanto in de Raad.

In de haagse gemeenteraad werd het onderwijs in Esp. wederom ter sprake gebracht door het raadslid Mej. Loeff (R K), die pleitte voor opneming van Esp. in het leerplan van het u.l.o. in plaats van de fakultatieve vakken (mod. talen).
Toen wethouder v. d. Bilt (VB) antwoordde, dat hij bereid is „onderwijs in het steeds meer gebruikte en internationale betekenis winnende (b.v. bij de Posterijen) Esperanto te overwegen," liet de voorzitter zich ontvallen „het is geen taal."
De bewering van de burgemeester dat esp. geen taal is komt daarop neer, dat hij nu nog volhoudt, dat een vliegmasjiene niet bestaan kan. De feiten omtrent beide stellen hem in het ongelijk.
Laten we deze interruptie uit voorbije tijden voor wat ze waard is.
Maar dan moeten we er toch even de vinger op leggen dat, afgaande op het verslag in de H. Crt., niemand van de arb.raadsleden het esp. een woord waardig keurde.

Esperanto bij de Radio in Oostenrijk.

Zoals we reeds berichtten heeft de burgerlike esperanto beweging in Oostenrijk elke week de beschikking over een esp. kwartiertje. Deze uitzendingen vinden steeds plaats op Woensdagavond te ongev. 21.20 uur Amsterdamse tijd en 21.— uur belgiese tijd.
Het programma voor Febr. en Maart luidt als volgt:
14 Febr. Regeringsraad H. Steiner „Lenteontwaken in Kärnten."
21 Febr. Dr. Fr. Wollmann, rijksschoolinsp. „De Intern. Konferentie te Weenen en de school."
28 Febr. Nikolaus Hovorka „Moderne oostenrijkse schrijvers."
7 Maart. Gustav Weber „Beroepen in Oostenrijk."
Hoe lang nog zal het duren eer ook het buitenland ons regelmatig kan horen?

Zoo rooms als de paus.

Lezen we boekbesprekingen in roomse bladen dan treft ons herhaaldelik de uitdrukking — niet geschikt voor onze lezers.
In welke onvrijheid ook de I P E-anoj worden opgevoed. Vrijheid van denken schijnt ook daar gevaarlik. En zo kan een boekbespreking (Mi en li) in Sur la Posteno dan ook luiden als in katolieke bladen „het boek is ongeschikt voor proletariërs." En zo weinig zuiver in de leer of ongeschikt tot zelf oordelen waant men zijn kudde, dat er aan voorafgaat. „Het gevaar van dergelike literatuur voor proletariërs legt mij de plicht op, de proletariese esperantisten er voor te waarschuwen zich niet te laten vangen in de zorgvuldig geweven netten der bourgeoisie!"

De Libro-Servo deelt mede:

dat **Tra la Labirinto** de la esp. gramatiko, begin Maart verschijnt.
Reeds kwamen 250 bestellingen binnen.

Bestel goedkoop.
Het is **nu nog** mogelik het werk (gebonden in linnen band) te bestellen voor f 1.90 (Bfrs 27.50).
Deze aanbieding geldt tot einde dezer maand. Vanaf **1 Maart** kost het boekwerk onherroepelik f 2.50 (belg. frs. 35).
Het kan betaald worden na toezending, eventueel in 2 maandelikse termijnen.

Op de knieën.

Hoe nodig het was dat we stelling namen tegen het streven van NUK-anoj die onze Federatie wilden uitleveren aan IPE, blijkt wel uit een tipies moskaus bericht in Sur Posteno, het orgaan van de russiese esp. beweging (SEU) dat tevens dienst doet als spreekbuis van de IPE.

De „leiders" van NUK (Nederlands Eenheids Komitee) die vergeefs geprobeerd hebben bij ons de boel kapot te maken (eenheid brengen heet dat), hebben blijkbaar voor hun mislukking een uitbrander ontvangen van de „ĉefoj" in Moskau en belijden nu schuld. Immers erkent het NUK in genoemd orgaan: „Het NUK, dat de leiding heeft van de IPE beweging, taktiese fouten gemaakt hebbende, zal deze herzien en begint zijn werk te verlevendigen."

Het is het oude lied op de bekende wijs. De gangmakers van de herrie tegen onze Fed. zijn weggewerkt of monddood gemaakt, in hun vruchteloos haatzaaiend werk vervangen door nieuwe „leiders," die welverdiend op hun kop krijgen, omdat hun pogen nimmer sukses *kan* hebben, zo lang wij zorgen ons zelf te zijn en te blijven.

Hungara Antologio.

(Korekto).

En mia recenzo pri supre nomita verko mi avertis pri la lavango da literaturaĵoj, kiu minacis nin de el Hungarujo. Poste montriĝis al mi ke ĉi tiu danĝero ne ekzistas.

Literatura Mondo eldonadas verkojn el ĉiuj landoj kaj ili estas verkitaj aŭ tradukitaj ne nur de Hungaroj sed de Esperantistoj el tiuj landoj, al kiuj apartenas la tradukota originalo. Ankaŭ la fonto de neologismoj uzataj de ili ne estas tiom neelĉerpebla kiom mi supozis. Ili unufoje por ĉiam fiksis ian kvanton da neologismoj kaj eldonis tiun kvanton en libreto nomita: kiel fariĝi poeto aŭ Parnasa Gvidlibro.

Pri ĉi tiuj faktoj H. A. mem ne informis min kaj la antaŭe disdonitaj prospektoj ne atingis min.

Tamen, la eldonado de tiu aldonita neologismaro estas sufiĉe grava peko kontraŭ nia komuna konstitucio fiksita de la aŭtoro de Esperanto kaj lia pionira stabo.

Th. B.

KAMERADEN ESPERANTISTEN.

Naar aanleiding van een verzoek besloten wij de brosjure van Alb. de Jong „Oorlog tegen Hitler-Duitschland?" in Esperanto te vertalen en uit te geven.

Nu zal het eerste ons vrij wat makkeliker vallen dan het twede, want daar zijn senten voor nodig en die hebben wij niet.

Ieder begrijpt nu natuurlik wel waar het om gaat.

Neem een pen en een postwisselformulier en stuur iets, veel of weinig aan T. Wessels, Amstelveenseweg 211³, Amsterdam-Zuid.

Begrijp goed, een vertaling in het Esperanto van deze zeer belangrijke brosjure, betekent de mogelikheid van verspreiding over heel de wereld.

De sekr. der Anarchistiese Esperanto-groep A'dam VI,
F. BARTELS,
Van Reigersbergenstr. 71 hs,
Amsterdam (W.)

Wiegeeft nu SEU een afstraffing?

Het is wel vermakelik — of treurig — te zien hoe de russiese esp. beweging die in andere landen ringeloort, en deze dwingt tot schuldbelijdenissen, maar zelf niet volvoert wat ze zich tot taak stelt.

Zo ergens blijkt het wel hier te zijn veel geschreeuw en weinig wol. Allerlei meer- of minder-jarige plannen, organisaties en reorganisaties werden uitgedacht met de on)nodige bombarie, maar resultaten, ho maar.

Als men vandaar uit eens wat minder stookte in de esp. beweging van de andere landen en ook onze Fed., die sinds enige jaren, rustig en krachtig, ondanks alles groeiend, op de door haar ingeslagen weg voort gaat, met rust liet, dan had men mogelik wat meer tijd en krachten voor eigen organisatie over.

Het verslag van het laatstgehouden kongres der S E U (Sovet Esperanto Unio) is één litanie van niet vervulde plichten, van half en onvoldoende werk, aan de propaganda voor Esp. werd niets gedaan, men lapte de organisatie aan z'n laars, men liet alles aan het toeval over, onverantwoordelikheid en gebrek aan discipline heerste in de sovet-esp. beweging, besluiten werden niet opgevolgd en uitgevoerd, het taalkomitee voerde niets uit, enz. enz., zo dat besloten werd in Sur Posteno een zwarte lijst te onderhouden van hen (met toevoeging van familienaam) die hun taak niet volbrachten.

Dat kan een hele lijst worden. Wij altans zouden 2 kolom nodig hebben, om al de te berde gebrachte klachten en kritiek te vermelden.

Het is ook niet nodig. Wij hebben er geen verheugenis in en zouden 't veel liever andersom zien. Het kan ons alleen maar genoegen doen, als de te nemen maatregelen tot versteviging der esp. beweging in Sovetio leiden. De zelfkritiek kunnen we slechts waarderen. Maar men late dan zijn handen af van anders werk.

Gezelschapsbiljetten

per spoor naar Antwerpen en terug.

Bewijs van Nederlanderschap.

Kongreskaarten.

Regeling voor Nederlanders.

Hieronder volgen de prijzen per persoon, indien met een gezelschapbiljet gereisd wordt. Om voor deze prijzen te reizen is een gezelschap van minstens 12 personen nodig. Het is dus wenselik om, als men in een andere plaats geen voldoende gezelschap kan vormen, dit te doen in overleg met andere afdelingen in de meest nabije omgeving. Daarheen reize men dan op de voordeligste manier en ga vanaf die plaats gezamenlik op het door de afd. in die plaats aangevraagde gezelschapsbiljet.

Geldigheidsduur.

Deze gezelschapsbiljetten zijn 3 dagen geldig (Zondag en 2e Paasdag niet inbegrepen).

Geen D-trein. Men zoeke het zo uit dat met geen D-trein wordt gereisd. Per D-trein kost het f 1.25 per persoon meer, ook al stapt men pas in Roosendaal in.

NAAR ANTWERPEN EN TERUG.

Amsterdam C. S. over Haarlem, Delft, Roosendaal, Esschen	f 4.85
Arnhem over 's Hertogenb., Roosendaal, Esschen	- 4.50
Apeldoorn over Amersfoort, Utrecht, 's Hertogenbosch, Roosendaal, Esschen	- 5.80
Alkmaar over Beverwijk, Delft Roosendaal, Esschen	- 5.23
Delft over Roosendaal, Esschen	- 3.05
Deventer over Arnhem, Oss, Roosendaal, Esschen	- 5.63
Eindhoven over Breda, Roosendaal, Esschen	- 3.30
Enschede over Delden, Arnhem, Oss, Roosendaal, Esschen	- 6.55
Groningen over Zwolle, Nijmegen, 's Hertogenbosch, Roosendaal, Esschen	- 8.98
Den Haag H.S. over Delft, Roosendaal, Esschen	- 3.28
Haarlem, over Delft, Roosendaal, Esschen	- 4.38
Hoorn over Oostzaan-Amsterdam, (of Alkmaar-Beverwijk), Delft, Roosendaal, Esschen	- 5.90
Heerlen over Meersen, Maastricht, Hasselt	- 3.44
Leeuwarden over Zwolle, Nijmegen (of Utrecht), 's Hertogenb., Roosendaal, Esschen	- 8.70
Leiden over Delft, Roosendaal, Esschen	- 3.65
Maastricht over Hasselt	- 2.80
Rotterdam D.P. over Roosendaal, Esschen	- 2.70
Utrecht C.S. over 's Hertogenbosch, Roosendaal, Esschen	- 4.18
Vlissingen over Roosendaal, Esschen	- 3.13
Zutphen over Arnhem, Oss, Roosendaal, Esschen	- 5.23
Zwolle over Nijmegen (of Utrecht) 's Hertogenbosch, Roosendaal, Esschen	- 6.35

Natuurlik kan men ook een gezelschapsbiljet krijgen in die plaatsen welke niet hierboven genoemd zijn. Bovenstaande tabel geeft dan enig idee omtrent de vermoedelike prijs. Ook welke plaatsen het gemakkelikst kunnen samenwerken.

Overigens vrage men **niet aan ons,** maar aan de spoorwegen (ter plaatse) nadere inlichtingen.

Reizen per trein naar Antwerpen.

Treinen vanaf Roosendaal, waarvoor **geen** toeslag behoeft te worden betaald:

Van Roosendaal.	Aankomst Antwerpen (O).
10.50	11.39
13.01	14.00
16.07	16.43
19.13	20.28
20.18	21.18
22.26	23.07

Vertrek Antwerpen.	Aankomst Roosendaal.
(C) 13.55 } (O) 14.01 }	15.28
(C) 18.53 } (O) 18.58 }	20.04
(O) 20.09	21.16

Onder leiding van Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres: Rietstraat 40, Utrecht

MEERVOUDIG SAMENGESTELDE TIJDEN.

Met deze benaming bedoel ik die samengestelde tijden, die niet uit twee, maar uit drie woorden bestaan. Zij leveren nogal eens moeilikheden op bij het vertalen. Toch is de regel niet zo moeilik.

Dergelike samenstellingen komen voor met gebruikmaking van de z.g. werkwoorden van modaliteit: *kunnen, willen, moeten*, en in Esperanto ook van *esperi, deziri, ŝati, preferi*, aan welke laatsten in 't nederlands het woordje *te* toegevoegd wordt.

Zulke uitdrukkingen zijn o. m.:

Hij moet gekomen zijn. Zij kan gezongen hebben. Wij willen gelezen hebben. Zij hoopt geslaagd te zijn. Men zou wensen daar bij geweest te zijn. Dat zou ik liever niet gezien hebben.

Welnu, waar de gewone samengestelde tijden bestaan uit een hulpwerkwoord (uitgang *as* enz.) en een deelwoord (uitgang *anta* enz.), bestaan deze meervoudig samengestelde tijden uit het hulpwerkwoord *voli, devi, povi* enz. (uitgang *as* enz.), een onbepaalde wijs (altijd *esti*) en een deelwoord (*anta* enz.).

Ter verduideliking het volgende schema:

Mi volas		*helpanta*
Mi devis		
Mi povos	*esti*	*helpinta*
Mi esperu		
Mi dezirus		*helponta*

Nu nog een paar voorbeelden:

Ge moest gehandeld hebben = *Vi devus esti aginta.* Ik hoop gekomen te zijn = *Mi esperas esti veninta.* We wensten geleerd te hebben = *Ni dezirus esti lernintaj.* Het kon gelezen zijn = *Ĝi povis esti legita.* Dat zou ik liever niet gezien hebben = *Tion mi preferus ne esti vidinta.* Men zou wensen daarbij geweest te zijn = *Oni dezirus esti ĉeestinta tion.* Zij hoopt geslaagd te zijn = *Ŝi esperas esti sukcesinta.*

Tot slot nog een paar opmerkingen:

1e. In het nederlands bezigt men wel eens een andere vorm voor zo'n betekenis, bijv.: *Ge hadt anders moeten handelen = Ge moest anders gehandeld hebben.* Juist deze vormen maken het vertalen lastig. Men moet dan eerst bedenken, wat er eigenlik mee bedoeld wordt.

2e. In deze samenstelling staat in het nederlands *hebben, zijn* of *worden* achteraan; in Esperanto is dit *esti* en staat steeds in het midden.

3e. Met zulke samenstellingen wordt in het nederlands dikwels iets anders bedoeld, n.l. een zekere **waarschijnlikheid**, als in: *Hij kan wel gelijk hebben. Hij moet wel geschreven hebben. Hij moet wel geslaagd zijn.* In dat geval zou ik deze zinnen aldus vertalen: *Eble li pravas. Verŝajne li skribis. Verŝajne (sendube) li sukcesis.*

4e. Ook kan men wel eens met een gebiedende wijs vertalen:

Dat moest ge geweten hebben = *Tion vi devus esti sciinta*, of: *Tion vi estu sciinta!* Gij moest u schamen (Gij hadt u moeten schamen) = *Vi devus esti hontinta. Estu hontinta! Vi hontu!*, al naar het 't best past in het verdere zinsverband. Bij voorkeur kiest men dan de kortste vormen.

NAAMVAL NA OL.

(sia of lia enz. na ol.)

Bij menig esperantist heerst twijfel omtrent de naamval, die op het woordje *ol* volgt, en het daarmee verband houdend gebruik van *sia* of *lia*, *ŝia* enz. na *ol*. Naar ik meen, komt die twijfel hieruit voort, dat men *ol* enigszins als een voorzetsel aanvoelt, of in ieder geval dat zinsdeel, dat op *ol* volgt, als een bepaling opvat. Was dit zo, dan zou dat zinsdeel natuurlik in de eerste naamval staan, en het gebruik van *sia* afhankelik zijn van het onderwerp van de zin, bijv.:

Ŝi kantis bele por sia fratineto; por sia fratineto is hier een bepaling, en *sia fratineto* is het bezit van het onderwerp *ŝi*. Duidelik is nu: eerstens, dat na het voorzetsel *por* een eerste naamval gebruikt moet worden, en ten twede, dat het **sia fratineto** moet zijn als bezit van het onderwerp *ŝi*.

Doch nu krijgen we een heel andere zin, die evenwel ogenschijnlik van de voorgaande niet veel verschilt:

Piet zingt veel mooier dan zijn zuster (uit eks.-opgaven A, 3 Okt. 1933). Nu zou men denken: *Piet* is hier

Wat de pot schaft

B-kursus en B-eksamen. II.

Het schriftelik eksamen.

Moet de kandidaat voor eksamen-A tonen „lingve kapabla" te zijn — voor eksamen-B moet hij bovendien bewijzen, dat van hem verwacht mag worden anderen „lingve kapablaj" te kunnen maken. En daar komt meer voor kijken! Het gaat er n.l. niet alleen om, een leerling de grammatika te kunnen bijbrengen — hoewel dit een van de belangrijkste dingen is, — maar ook om hem als voorlichter, als raadgever ter zijde te kunnen staan op de weg naar zijn verdere vervolmaking als esperantist.

Wat hiervoor nodig is moge blijken uit de eisen van ons B-eksamen, die wij hier laten volgen. Bij elk vak geven we tevens enige aanwijzingen voor de studie.

B. 1. Vertalen in het nederlands.

Eis: De kandidaat moet een fragment uit een origineel of vertaald esperanto-werk in het nederlands overzetten. Dit zal een minder eenvoudig stuk zijn, dan voor dezelfde taak bij eksamen-A. In het biezonder zal gelet worden op het toepassen van de nederlandse taalregels, op woordkeus en stijl. Het behoeft wel is waar geen letterkundig juweel te zijn, maar van iemand, die anderen onderricht moet geven, mogen we verwachten, dat hij in z'n eigen taal tuis is en zich daarin goed weet uit te drukken. De vertaling moet zo getrouw mogelik zijn en toch in vlot en gangbaar nederlands, dus niet stijf en niet al te angstvallig naar het oorspronkelike. De Esperanto-uitdrukkingswijze moet de kandidaat in het nederlands kunnen weergeven.

Studie. De kandidaat dient dus met de grammatika van het nederlands op de hoogte te zijn. Verder moet hij over voldoende woordenkennis beschikken om het juiste woord op de juiste plaats te gebruiken en om door het gebruik van sinoniemen afwisseling in zijn stijl te kunnen brengen.

Schiet ge in een en ander nog te kort, bestudeer dan: *„Juist genoeg spraakkunst om zuiver nederlands te schrijven"* door C. Schröder.

Lees aandachtig nederlandse boeken en kranten en maak aantekening van vreemde, onbekende en weinig gebruikte woorden en uitdrukkingen, die ge ontmoet en verzamel sinoniemen. Een goed nederlands woordenboek kan hierbij veel steun geven. Aanbeveling verdient het „Verklarend Handwoordenboek der Nederlandse taal" (tevens woordentolk) door M. J. Koenen. Ten slotte dient ge u flink te oefenen in het vertalen uit Esperanto. Kies daarvoor in de aanvang: anekdoten, korte verhalen, e.d. en neem langzamerhand moeiliker stukken van goede schrijvers.

B. 2. Vertalen in Esperanto.

Eis: Een stuk tekst, bij voorkeur een kranten- of tijdschriftenartiekel of een fragment uit een boek, moet uit het nederlands in Esperanto worden vertaald. Evenals bij de vorige taak, zal hierbij worden gelet op stijl en woordkeus. Ook bij deze vertaling moet de kandidaat nauwgezetheid betrachten en er toch vlot en gangbaar Esperanto van maken, dus niet houterig en al te krampachtig vasthoudend aan het origineel. Verder moet hij in staat zijn de nederlandse uitdrukkingswijze in Esperanto weer te geven.

Studie: Naast grondige kennis der grammatika moet de kandidaat zich een flinke woordenschat eigen maken. Hij moet de woorden niet alleen kennen maar hun letterlike vertaling, maar ook naar hun **gebruik,** b.v.: of ze overgankelik dan wel onovergankelik zijn, wederkerend of niet wederkerend, enz. Ook moet hij voldoende sinoniemen verzamelen, om in zijn stijl afwisseling te kunnen brengen.

Voor de studie van een en ander is „Plena Vortaro" onontbeerlik.

Hoe leert men nu de Esperanto-uitdrukkingswijze kennen? Daarvoor is grondige studie van onze beste schrijvers nodig. Vraagt U bij bepaalde zegswijzen, spreekwoorden en uitdrukkingen, die ge ontmoet, af, hoe wij dat in onze taal zouden zeggen. Noteer dat en leg daar een verzameling van aan. Een schat van spreekwoorden en gezegden vindt men in „Proverbaro" van Dr. Zamenhof en „Plena Vortaro" van SAT.

Goed vertalen is niet gemakkelik. Het eist, dat we ons losmaken van de invloed van onze moedertaal om geheel in Esperanto te kunnen denken.

Begin, evenals bij B 1, met het vertalen van anekdoten, korte verhaaltjes e. d. die lang-

onderwerp, en *zijn zuster* het bezit van *Piet*, dus *zijn* wordt **sia**: *Petro kantas multe pli bele ol* **sia** *fratino*. De meeste kandidaten op dat eksamen hebben dan ook aldus vertaald. Toch beslist verkeerd, omdat deze zin heel anders ontleed moet worden, n.l. als volgt:
Piet (onderwerp) *zingt veel mooier* (gezegde) *dan* (geen voorzetsel, maar **voegwoord**) *zijn zuster* (geen bepaling, maar **onderwerp** van een verkorte zin). De volledige zin zou n.l. luiden: *Piet zingt veel mooier dan zijn zuster* (**zingt**). *Zijn zuster* is dus **als onderwerp 1e naamval,** en bovendien **lia,** omdat *sia* **niet in het onderwerp mag voorkomen.**
Met het bovenstaande wil ik niet zeggen, dat na *ol* steeds de 1e naamv., dus ook *lia* gebruikt zou moeten worden. *Ol* is een voegwoord, en als zodanig kan het, evenals b.v. *kaj* en *aŭ* zowel een 1e als een 4e naamv, na zich krijgen. Om te weten te komen, of hetgeen na *ol* komt, onderwerp is of niet, **probere men de zin met de ontbrekende delen aan te vullen.** Vergelijkende voorbeelden hieronder zullen dat aantonen:
Li tradukis sian taskon pli bone ol **lia** *frato (tradukis ĝin). Li tradukis sian unuan taskon pli bone ol (li tradukis)* **sian duan taskon.** Aan de twede zin kunnen we na *ol* het onderwerp *li* toevoegen, waaruit blijkt, dat **sian** gebruikt moet worden als bezit van dat onderwerp *li*; en tevens, dat *sian duan taskon* 4e naamv. is als voorwerp van dat verzwegen *li*. *Januaro havas pli multajn tagojn ol februaro (havas). Ĝenerale decembro havas pli multajn malbelajn tagojn ol (ĝi havas) belajn. Pli agrable oni promenas en kamparo ol (oni promenas) en urbo. En urbo* is nu een bepaling, waarvan het onderwerp *oni* verzwegen is.
Men onthoude dus, dat de woorden, die op *ol* volgen, geen bepaling vormen van de hoofdzin, maar steeds een **afzonderlik zinsdeel** uitmaken (onderwerp, voorwerp, gezegde of bepaling), waarvan de overige delen verzwegen zijn. Door toevoeging van die verzwegen delen stelt men vast, of het wel genoemde deel onderwerp, voorwerp of wat dan ook is; en hieruit laat zich weer het al of niet gebruiken van *sia* afleiden.

DEMANDEJO.

Dem.: Ĉu en la frazo *„Iam venos la tempo, kiam ĉiuj homoj parolos Esperanton"* ne pli konvenas la estanta tempoformo *parol***as**, ĉar, kiam tiu tempo estos veninta, ja ĉiuj homoj parol**as** Esp.? Do: Kia tempo venos? La tempo, dum kiu ĉiuj homoj parol**as** esperanto.
Resp.: Miaopinie tamen ne. Mi konsentas, ke estas tre malfacile fiksi ĝustan limon inter la okazoj, kiam alia tempoformo estas uzenda ol en la nederl. frazo, ĉar kelkokaze oni povas klarigi iun frazon eĉ kelkmaniere kaj kun diferencaj rezultoj. Klarigante laŭ via maniero, vi certe atingas alian rezulton ol mi; sed konsekvence aplikante tiun vian metodon, vi spertos pli multajn malfacilaĵojn ol agante laŭ la regulmetodon, vi spertos pli multajn malfacilaĵojn ol agante laŭ la regulo, kiun mi fiksis en „La Konsilanto", pĝ. 28, kaj pliklarigis en O. T. no. 14, 1933 (do, esplori, ĉu la komplementa frazo estas subjekta aŭ objekta frazo, ŝanĝebla en rektan parolon). Cetere, laŭ via klariga metodo multaj formoj, nun uzataj en estonta tempo, fariĝus estantaj.
Sed ankoraŭ alimaniere mi povas argumenti la estontan tempon en la diskutata frazo, ŝanĝante ĝin jene:
*Iam ven***os** *la tempo;* **tiam** *ĉiuj homoj parol***os** *Esp.*
Kaj ankoraŭ jene:
*Kiam ĉiuj homoj parol***os** *Esp.? Kiam la tempo ven***os** (*est***os** *veninta*). G.J.D.

AANVULLING.

Het slot van het artiekel over „Wederkerigheid" in L. E. No. 1 behoeft een kleine aanvulling:
Bedoeld is voor *interkonatiĝi* **niet** *interkoni*, maar *interrekoni* (= kennismaken, elkaar leren kennen), terwijl *interkoni* dan betekent: *koni sin reciproke* of *koni unu la alian* (= elkaar kennen).

KORESPONDO.

Al kdo A. F. en A.: La vorto *estis* anstataŭ *esti* estis eraro, jam korektita en no. 1 de L. E. Plue, tradukante vian frazon jene: *Vi devis esti aĝinta alie*, vi ankaŭ pravas, ĉar la kondiĉa modo (*devus*) ne estas nepre necesa. Sed pripensu, ke la kondiĉan modon oni ne ekskluzive uzas por logike ĝustaj kondiĉaj formoj, sed ankaŭ por formoj, esprimantaj ian dubon, necerton, eĉ dezirindon aŭ ĝentilon. Bonaj formoj ja estas ankaŭ *Ĉu vi bonvol***us** *helpi min?* (signifas: *bonvol***as**). *Tion mi ne far***us** (signifas: *mi konsilas ne fari tion*). Pri la kondiĉa modo plue legu „La Konsilanto", pĝ. 27-28. Saluton! G. J. D.

---

zaam opklimmen in moeilikheid, om het daarna eens te proberen met een krantenartiekel.

B. 3. Opstel.

Eis: De kandidaat moet een opstel maken (waarbij hij de keus heeft uit een vijftal onderwerpen), waaruit moet blijken, dat hij zijn gedachten op behoorlike wijze in Esperanto kan uitdrukken. Wat taal en stijl betreft, verwijzen we naar hetgeen gezegd is aangaande de opgave B 2.

Studie: Er wordt dus gevraagd: „Schrijf eens over dit of dat" en verder wordt aan de kandidaat de vrije teugel gelaten. Nu heeft de een slag van vertellen en de ander niet, maar toch is het voor niemand, die een beetje goede wil heeft, onmogelik om over een onderwerp, dat hem lijkt, iets te schrijven.
Wat is eigenlik een opstel? Een opstel is niet anders dan een bepaling of beter gezegd: een reeks bepalingen van een zeker onderwerp die in logiese volgorde zijn geplaatst en zodanig met elkaar verbonden zijn, dat een geheel ontstaan is, dat stevig in elkaar zit en vlot leest. Die bepalingen worden dus „opgesteld", d.w.z. zij krijgen de plaats, die zij behoren in te nemen en worden dan in elkaar gezet, evenals bij het bouwen van een huis alle onderdelen hun plaats krijgen en met elkaar verbonden worden.
Nu begint men bij een huis niet met het dak en wij kunnen van de straat niet naar de eerste en vandaar naar de twede verdieping komen als er geen trappen zijn. Ook komen we een huis niet in de woonkamer binnen doch gaan eerst door een voorportaal, terwijl we evenmin uit onze kamer dadelik op straat staan. Met een opstel is het evenzo: het moet een **inleiding** bevatten, een **lichaam,** d.i. de eigenlike behandeling van het onderwerp, en een **slot.**

De **inleiding** voert ons tot het onderwerp. Een opstel over „De Lente" zal b.v. ingeleid worden door enige opmerkingen over de winter, waarvan dit jaargetij zo veel verschilt. Daarna volgt de **beschrijving** van de lente en dan het **slot,** dat een samenvatting of konklusie geeft, m.a.w. „de deur dicht doet." Soms wordt de inleiding weggelaten. De schrijver „valt dan met de deur in huis", zoals de uitdrukking zo juist zegt. Ook het slot kan in enkele gevallen gemist worden, b.v. als de schrijver de konklusie aan de lezer overlaat: hij laat dan de deur openstaan en de lezer moet hem dichtdoen.

Om een opstel te schrijven moeten we eerst stof verzamelen. Alles, wat op het gekozen onderwerp betrekking heeft en het nader kan verklaren (bepalen!) noteren we. Later plaatsen we deze bepalingen in de juiste volgorde en vervolgens verbinden we ze met elkander en wel zodanig, dat de gedachten elkaar regelmatig opvolgen en we van de ene zin naar de andere glijden, zodat het geheel zonder horten en stoten te lezen is. Dan zijn er nog verschillende andere dingen, waarop we acht moeten geven, b.v. dat twee achtereenvolgende zinnen niet met hetzelfde woord beginnen; dat een woord, waarop enige nadruk valt, niet kort daarop wordt herhaald, enz. Dit is een zaak van stijl. Door het aandachtig lezen van goede schrijvers leren we verschil in stijl opmerken tussen de ene schrijver en de andere en gaan we voelen wat mooi en wat lelik klinkt.
Onder het schrijven houde men het onderwerp van het opstel steeds voor ogen. Over een ander onderwerp mogen we alleen schrijven als en voor zover dit met ons onderwerp verband houdt. Een opstel over „De Lente" mag dus slechts enkele regels bevatten over de winter (die ons naar de lente doet verlangen b.v.) Schrijven we echter meer over de winter dan over de lente, dan is de winter met ons op de loop gegaan en de inhoud van ons opstel beantwoordt niet aan de tietel.

Over het maken van opstellen valt heel wat meer te zeggen, dan in dit kort bestek mogelik is. Men beschouwe deze opmerkingen dan ook niet als een handleiding om opstellen te leren schrijven. Het zijn slechts enkele voorwaarden, waaraan een opstel behoort te voldoen. Ga eens in kranten- en tijdschriftartiekelen enz. na hoe deze voorwaarden vervuld zijn, en probeer dan eens zelf iets te schrijven b.v. over het onderwerp „Tago el mia vivo".

B. 4. Diktee.

Zie voor deze opgave: „Vóór het eksamen A" blz. 7, 12 en 20.

F. F.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekretariaat en Administratie: Postbus W. 6, Amsterdam (W.), Postgiro Amsterdam Nr. 144698. Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nr. 111278.

MEN LEZE DEZE RUBRIEK STEEDS EN GOED!

KANDIDAATSTELLING

Federatiebestuur.

Voor een hernieuwde verkiezing als penningmeester der Federatie en Libro-Servo stelt kdo F. Koch zich niet meer beschikbaar.

We verzoeken dus dringend in deze funksie te voorzien door de kandidaatstelling van een lid, dat de omvangrijke finansieele taak punktueel kan vervullen en daarvoor al zijn tijd beschikbaar heeft. Ook verzoeken we namen voor de overige funksies in het Fed.-bestuur, dat elk jaar af dient te treden, doch herkiesbaar is. Men houde rekening met de bepalingen in het reglement.

Sekr. België.

Van de belgiese afdelingen verwachten we kandidaten voor het sekr. in België.

Amendementen

dienen bij het Fed. Best. te zijn vóór 1 Mrt. Deze komen in LE van 10 Mrt.

Federacia Konsilantaro.

Atentu.

La duonjara kunveno okazos:
Dimanĉon 11 Marto, je la 10a horo, en Amsterdam (W.), Hudsonstr. 127.

Tagordo.

1. Malfermo kaj Protokolo.
2. Raportoj Fed.-estraro kaj Libro-Servo.
3. Kongrestagordo.
4. Raportoj konsilantaranoj.
5. Gazetarservo.
6. Ekzamena Komitato.
7. B.-kurso.
8. Infankursoj.
9. Somero-propagando.
10. Ekskursoj.
11. 25 jara jubileo Fed. (prop. Israëls).
12. Libera diskutado kaj Fermo.

(Eventualajn proponojn la konsilantaranoj plej baldaŭ ensendu).

Vojaĝkostoj estas por konto de la Fed .kaso.

Ekspozicia fako

heeft eind Januarie de derde sirkulaire over de gratis verkrijgbare Esperanto-uitgaven aan de provinsiale distrikten verzonden. De afdelingen of leden, die propaganda-materiaal verzamelen, vragen de verschenen sirkulaire aan bij:

Kdino E. Faulhaber,
Marathonweg 15, Amsterdam-Zuid.

Kongresmededelingen.

Nachtverblijf.

Voor nachtverblijf wende men zich tot kdo Hendrik Roelants, Esschenstraat 16, Antwerpen, onder vermelding of het is voor verblijf in hotel (met ontbijt) ongev. fr. 30.— (f 2.—)

In jeugdhuis:
tot 18 jaar frs. 4.— (f 0.28) per nacht
tot 21 jaar frs. 5.— (f 0.35) „ „
en ouder frs. 6.— (f 0.42) „ „

Slaapzak en laken medebrengen. Geen dekens.

Ontbijt .... frs.4.— f 0.28
Warm eten ...... frs. 6.— f 0.42

Werklozen kunnen zich voor gratis overnachten eveneens tot bovengenoemd adres wenden.

Begroetingsavond.

Zij, die reeds Zaterdags in Antwerpen aankomen, kunnen aan de begroetingsavond in het kongresgebouw deelnemen.

Toegangsbewijzen kongres.

Evenals vorig jaar heeft ieder deelnemer aan ons kongres een toegangskaart nodig.

De afdelingen vragen deze aan onze sekretaris aan onder mededeling of een kaart nodig is voor de 1e of 2e dag, dan wel voor beide dagen, onder bijvoeging van 10 sent (1½ belg. fr.) voor één dag, en 20 sent (3 belg. fr.) voor beide dagen.

De afdelingsbesturen vullen op de kaarten, die na ontvangst van het geld worden toegezonden, de naam van de deelnemer in.

De opbrengst wordt geheel gestort in een fonds voor finansieel zwakke afdelingen. Het geld komt dus geheel onze beweging ten goede.

Algemene leden en simp. leden vragen rechtstreeks aan ons Fed. sekr. Afgevaardigden krijgen een (kosteloze) afgevaardigdenkaart toegezonden, na opgave van naam en adres door het afd. bestuur aan ons Fed. sekr.

Overigens zijn alle regelingen gelijk aan vorig jaar.

Agenda, kongreszaal en overige regelingen door onze afd. Antwerpen te treffen, komen in 't volgend nummer van LE dd 10 Maart (eventueel in „Sennaciulo").

Stemmental.

Kontributiebetaling!

Het aantal stemmen komt in 't volgend nummer van L. E.

Het Fed. Regl. bepaalt, „iedere afdeling heeft zoveel stemmen, als het aantal leden bedraagt voor wie de laatste maand voor het kongres is gekontribueerd".

Er zijn veel afdelingen achter met de kontributie. Zorg dus tijdig de kontributie aangezuiverd te hebben!

Zie overigens L. E. van 10 Jan. j.l.!

Bewijs Nederlandschap.

Aan de afdelingsbesturen!

Waar een bewijs van Nederlandschap (of een pas) voor België nodig is, dat f 1.50 kost met portret, is door ons een regeling getroffen met het belgiese konsulaat, waardoor deelnemers aan ons kongres slechts f 0.17½ per persoon behoeven te betalen.

LET OP. (Lijsten invullen en samen reizen).

Daarvoor moeten de afdelingsbesturen de namen, geboortedatum en adressen van alle deelnemers op een lijst in duplo invullen.

Alle afdelingen in Nederland ontvangen eerstdaags een stel lijsten. Deze lijsten met het geld moet het Fed. bestuur *15 Maart a.s.* op het belgiese konsulaat *inleveren.*

Alleen zij die op deze lijst vermeld staan, en waarvoor f 0.17½ tegelijkertijd is toegezonden, kunnen zonder bewijs van Nederlandschap in België worden toegelaten. Echter dient dan het gehele gezelschap, dat op deze lijsten vermeld staat, **samen te reizen.** De leider van het gezelschap moet de lijst die hem (haar) na 15 Maart wordt teruggezonden, dan bij zich hebben. **Ieder die niet op deze lijst voorkomt** moet voor zich zelf een bewijs van Nederlanderschap aanschaffen (tenzij men een geldige pas bezit).

Afdelingsbesturen, zorgt dat dit nu eens goed in orde komt.

Let wel dat deze formaliteiten niets te maken hebben met hoe men reist, per spoor of bus of anders. De lijsten voor het belgiese konsulaat behoeven ook geen minimum aantal te bevatten, als men maar zorgt gezamenlik een dergelike lijst te bezitten).

Onze Federatie verzond

het volgende telegram:

Aan de minister van Binnenlandse Zaken, Den Haag.
De Federatie van Arbeiders-Esperantisten, ten hoogste verwonderd over strafmaatregel tegen Vara,
spreekt simpatie uit voor de delikate wijze waarop Vara de gevoelens van geheel de weldenkende wereld vertolkte,
verzoekt intrekking strafmaatregel.
Het bestuur.

KORESPONDPETO.
Tramista Esperantistaro en Stokholmo intencas starigi ekspozicion ampleksanta informojn pri trafiko per tramoj kaj aŭtobusoj en aliaj landoj. Tiucele ni insiste petas tramistajn kamaradojn sendi al ni bildojn de tramoj kaj aŭtobusoj, de teknikaj detaloj, tram- kaj aŭtobusbiletojn, deĵordividojn, kolektivkontraktojn ktp. Ni jam pretigis similan materialon por tuja rekompenco. Sendu al: Kdo Cunnar Gustavsson, Hågerstensvûgen 138, Stokholm 9, Svedio.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr.: Assumburgstr. 18, Beverwijk.
Uit de bestuursvergadering van 13 Jan. Bespreking jaarvergadering, opstelling agenda, enz. Voorgesteld wordt een wijziging in het reglement betreffende het stemmen volgens art. 5 b., in die vorm, dat iedere afdeling 1 stem heeft. Kdo. I. Schoon deelt mede zijn funksie beschikbaar te moeten stellen; kdo G. Woud zag zich ook gaarne vervangen. De overige bestuursleden stellen zich weer herkiesbaar. De verschillende arbeidersorganisaties in Alkmaar zullen uitgenodigd worden ter jaarvergadering. De onderhandelingen met ‚La Norda Stelo" hebben geen resultaat gehad, waardoor het twede voorstel „stichting van een zelfde vereniging in het kader van de Fed." in behandeling komt. Met de desbetreffende afdelingen wordt deze zaak nader besproken.
Kongres in Antwerpen. De afdn., die niet zelfstandig de reis naar het kongres organiseren richten zich tot kdo C. Prins, Nigellestraat 57, Amsterdam (N.)

DISTRIKT DEN HAAG.
Zamenhof-herdenkingsavond.
De grote toneelzaal van het Volksgebouw was 14 Des. geheel gevuld.
We konden konstateren, hoe onze Esperanto-zanggroep onder de eminente leiding van kdo Van Scheepen in de loop van het jaar tot een aardig ensemble is uitgegroeid.
We hebben genoten van de zuivere en ontroerende deklamatie van Truus Pijper en van de met geestdrift gezongen liederen van den heer Frits Braun uit Amsterdam; het opstandige „Solidariteitslied" en het gevoelige „Heidenröslein" sloegen dan ook bij het publiek in.
Ook de rede van kdo. Krijt, die eindigde in een knap stukje deklamatie, werd met grote aandacht gevolgd en verkreeg een warm applaus.
Tot slot verdient het toneelsukses van den avond nog vermelding. Een in alle haast gevormd gezelschapje had in minder dan één week een verdienstelik propagandastukje ingestudeerd. Toch vertoonde de opvoering geen enkele hapering, ja was zelfs als gespeeld door professionals. Hulde!
Inderdaad een avond, een herdenking Dro. Zamenhof waardig. Pantadomo Jr.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM IV.
Sekr.: 3e Oosterparkstraat 17³ (O.).
La 30a de Januaro ni okazigis internan kunvenon. La dua prezidanto kdo J. Lok memorigis la morton de nia iama estrarano kdon v. Schaik. Kvankam kdo v. S. ne estis esperantisto (li reprezentis la Ned. Ver. van Spoor en Tram, de kiu ni estas subsekcio) li ĉie kaj ĉiam estis preta helpi nin. Nur lia malbona sanstato malebligis al li lerni esperanton. La memoro al li restos ĉe ni honore!
Ni kompletigis la estraron per elekto de kdo W. Biesheuvel (kies edzino resaniĝis.) Ni kandidatigis por la Distr. estraro kdojn W. Biesheuvel kaj B. v. Pul, abonis al ADLEL kaj mendis flugfolietojn. Ĉar en la lasta tempo la konversacio-vesperoj malbone estis vizitataj ni reorganizis niajn planojn. Kdo Biesheuvel promesis, ke li regule gvidos ĉi tiujn vesperojn. La partoprenontoj al la svisa vojaĝo kaj kiuj volas uzi komunan pasporton anoncu sin antaŭ 1 Marto.
M. Demmenie, sekretario.

AFD. A'DAM V. „Zamenhofa Grupo".
Sekr.: De Kempenaerstraat 58¹.
Mi atentigas la membrojn de nia sekcio pri la proksima interna kunveno, kiu okazos mardon, la 20an de Februaro en la Zamenhofa hejmo.
Jen la tagordo: 1. Malfermo; 2. Protokolo; 3. Envenintaj leteroj; 4. Proponoj por la federacia kongreso; 5. Interna vivo; 6. Jarfesto; 7. Propagando; 8. Libera diskutado; 9. Fermo.
Ununura invito por aktivaj kaj pasivaj anoj.
La sekr. F. B. E. ten Hagen.

AFD. A'DAM X. „La Espero".
Sekr.: Hembrugstraat 75 II.
Jarkunveno.
La prezidanto, kdo D. Muller, memorigis, ke antaŭ tri jaroj sep esperantistoj fondis nian sekcion kiu nun havas pli ol kvindek gemembrojn kaj propran ejon. Momente okazas du kursoj kaj porinfana kurso. La financa stato estas sana. La raportoj estis aprobataj. Poste ni elektis kelkajn novajn estraranojn. Malĝoje ni vidis kdon De Lange eksiĝi kiel sekretario. Li estis bonega sekretario. Tamen, li ne estas perdata por la Esp. movado. Male! Kdo De Lange ja estis vokata kiel Federaciestrarano. Li fariĝis vicprezidanto. Kdo Muller, nome de la sekcio, kore dankis lin pro la multaj faritaj laborajoj dum tri jaroj por nia sekcio. Ni nun elektis kiel sekretarion kdon E. H. Edwards, Hembrugstraat 75, A'dam C. Poste la prez. kore dankis kdon J. Vrees, kiu dum tri jaroj estis kasisto de nia grupo. Li estas anstataŭata de kdo E. Geel. La nova estraro nun ekzistas el naŭ gekdoj.
La 27an de Januaro ni festis la tri-jaran ekzistadon de nia sekcio. 200 personoj ĉeestis. La profesia trio De Bruin ludis, belege, muzikon. Ankaŭ kunlaboris la Busuma kanttrio „Nedika". La prez. dankis la trion ne nur per vortoj, sed la „ino" el la trio ricevis florojn. Tiam nia kdo J. Vrees subite staris sur la scenejo kaj, nome de la grupo, li donacis al la laboremaj kdoj D. Muller kaj J. de Lange belan fruktkorbon. La du knabegoj vere kortuŝiĝis! Grupeto el niaj gemembroj prezentis, laŭdinde, kelkajn teatraĵojn. Ili bone sukcesis. E. H. E.

AFD. A'DAM XVII. „La Insuloj".
Sekr.: A. Albrink, Ploegstraat 123 huis.
De Jaarvergadering behandelde verschillende punten waaronder een konversatie-avond, te houden voor kursisten, welke avond op Vrijdag werd gesteld. Verslag penningmeester werd akkoord bevonden. Ook verslag sekretaris werd goedgekeurd. Door het bedanken van onze sekretaris wegens drukke werkzaamheden werd kdo A. Albrink, Ploegstraat 123 huis werd gekozen. Voorzitter en penningmeester werden bij akklamatie herkozen. Sekr.

AFD. ARNHEM.
Sekr.: Beukenlaan 160.
Wij hebben 3 kursussen, voor jongeren, voor volwassenen en een vervolg-kursus voor leden. Vol moed werd het nieuwe jaar ingezet en werden reeds de eerste konversatie-avonden gehouden bij verschillende leden tuis. Jammer dat niet alle leden aanwezig waren, daar de konversatie-avonden aangenaam en tevens leerzaam zijn. We hopen hen spoedig regelmatig te zien. Door drukke werkzaamheden moest kdo Koch bedanken als voorzitter.
Het bestuur is nu als volgt: kdo Henstra, voorzitter; kdo Saaltink, penningmeester. kdo Nowee sekretaris. Kommissarissen de gekdoj De Jong en Rosseel.

AFD. DELFT.
Sekr.: 3e Nieuwsteeg 21.
Onze afdeling hield 23 Januarie haar ledenvergadering, welke zich in een druk bezoek mocht verheugen. Besloten werd tot uitbreiding der biblioteek over te gaan en zowel studie- als andere boeken aan te schaffen. Voor het kongres in Antwerpen worden 2 voorstellen ingezonden en betreffende de reis stellen we ons, zo nodig, in verbinding met de Rotterdamse en Haagse vrienden. Als plaatsvervanger voor het distrikt, ingeval Gaemers verhinderd mocht zijn, werd C. Huisman gekozen. Voorts bestaan er plannen ook in Delft tot het organiseren van een Zamenhofavond over te gaan.
P. J. Kleineveld.

AFD. DORDRECHT. „Frateco".
Sekr.: Heysterbachstraat 35 z.
La kontrolkomitato, konsistanta el 3 membroj de la sekcio Dordrechto, por kontroli la kason de la sud-holanda distriktkasisto, kontrolis tiun ĉi kason kaj konstatis ke ĉio troviĝis en la plej bona ordo.
La sud-holanda distriktkasisto petas al la kasistoj de la koncernaj sekcioj, sendi sian kotizon pere de ĝironombro 166874 de B. v. d. Plank, poŝtejo Dordrehto.
R. A. Schols, sekr.

AFD. GRONINGEN. „La Norda Stelo".
Sekr.: James Wattstraat 42 a.
Kunveno de 18 Januaro.
La dua prez. memorigis ke la klubo la lastan jaron ne pligrandiĝas. Tio estas tre bedaŭrinda kaj tial estas necese, ke la membroj faru pli multe da propagando por la Laborista Esperanto-movado.
La jarraportoj de la sekretariino, kasisto kaj libro-servo estis en bonordo kaj ili ricevis dankon pri iliaj bonaj laboroj. Pro eksiĝo de la prezidanto estis elektita kdo H. Hooghuis; pro eksiĝo de la sekretariino estis elektita kdo M. G. Smit, James Wattstraat 42 a, Groningen.
Ni decidis mendi la studlibron de kdo Faulhaber por nia biblioteko. La estraro esperas ke la membroj regule vizitu la klubvesperojn. La estraro.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esp."
Sekr.: Zandweg 119, Wormer.
La 5an de januaro okazis nia unua kunveno. Kdo Heinhuis prezidis, ĉar kdino Bruyn-Bas fizike ankoraŭ ne estas sufiĉe forta. Gekdoj Nielen skribe sciigis sian eksiĝon. Kdo Zwart prizorgis filmprezentadon, la filmo inkluzive lia eksplikado kaŭzis al ni ĝojegon. Ĉeestis 15 kdoj. La 22an, nia aŭstria kdo Bruckenberger faris interesan paroladon pri sia trijara vagada vivo ekster sia patrio. Ĉi vespero estis brilega sukceso! En la kunveno de la 29a la laborplankomisiono proponis la novan trimonatplanon. Ĝi promesas iĝi sukceso! Nia gasto, kdo Teeling, anoncis sin kiel anon. Tra nia sekcio, vekiĝinta el sia vintrodormo, blovas nun freŝa vento!
Klaas Stam, sekr.

AFD. ZAANDAM.
Sekr. Ringweg 27.
Multaj geanoj ĉeestis nian lastan kunvenon. Ni elektis novan estraron: nome kdo J. Vis, prezidanto; kdino T. Taanman-Bosman sekretariino; kdino J. de Wilde, kasistino, kaj la kdoj Schoen, Hulst kaj Schmidt resp. la duaj. Mi de ĉi tiu loko volas dankdiri al la foririntaj estraranoj Geert Driesten kaj Gerrit Vis. Certe mi parolas laŭ la deziro de ĉiuj membroj dirante, ke mi esperas, ke ili ambaŭ restos aktivuloj por nia idealo. Por la jenaj informoj mi petas la atenton. De nun ni povas akiri ĉiujn esperantaĵojn en la butiko de la „Arbeiderspers" sur la „Dam". Kdoj eluzu tion, ĉar ĝi servas nian propagandon.
Ĉar diversaj lokaj gazetoj raportis erare, mi por forpreni eventualan miskomprenon, informas ke nia sekcio nepre deziras daŭre ricevi „Sennaciulon". Nun nia sekcio ankaŭ akceptas donacantojn; la kotizo estas po f 0.25 ĉiuj du monatoj.
Do gekdoj varbu nun viajn gekonatulojn. Atentu bone, ni ne kunvenos speciale por pritrakti eventualajn amendojn, nia venonta kunveno okazos en Marto por pritrakti la proponojn por la kongreso.
Kdoj interesajn esperantajn paroladojn vi nun povas aŭdi dum niaj mardvespero-kunveno.
Multaj el niaj membroj prelegos amuzajn, gravajn historiojn. Kdo Bruckenberger prizorgos tion. Do venu, ĉiuj eluzu sian monon.
Kdino T. Taanman-Bosman.